

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PODNIKOHOSPODÁŘSKÁ

Odpovědnost za újmu způsobenou při výkonu projektanta činného ve výstavbě
Liability for Damage of Planner in the Construction

Student:	Kristýna Vaňková
Vedoucí bakalářské práce:	Ing. Martina Krügerová, Ph.D.

Ostrava 2018

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra podnikohospodářská

Zadání bakalářské práce

Student: **Kristýna Vaňková**

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: 6208R020 Ekonomika podniku

Specializace: 03 Ekonomika a právo v podnikání

Téma: Odpovědnost za újmu způsobenou při výkonu projektanta činného ve
výstavbě
Liability for Damage of Planner in the Construction

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Projektová činnost ve výstavbě
 3. Analýza odpovědnosti projektanta
 4. Činnost projektanta v praxi
 5. Aplikace pojištění odpovědnosti pro projektanta
 6. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

NOVOTNÝ, P., P. KOUKAL a E. ZAHOŘOVÁ. *Nový občanský zákoník: Náhrada škody*. Praha: Grada, 2014, 139 s. ISBN 978-80-247-5165-8.

PLOS, Jiří. *Stavební zákon s komentářem pro praxi*. Praha: Grada, 2013. 688 s. ISBN 978-80-247-3865-9.

ŠVESTKA, Jiří. *Občanský zákoník: komentář. Svazek VI (§ 2521 až 3081)*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. 1479 s. ISBN 978-80-7478-630-3.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Martina Krügerová, Ph.D.**

Datum zadání: 24.11.2017
Datum odevzdání: 11.05.2018

Ing. Josef Kašík, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci na téma Odpovědnost za újmu způsobenou při výkonu projektanta činného ve výstavbě vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.

V Ostravě dne 9. května 2018

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Kristýna Vaňková', written over a horizontal dotted line.

Kristýna Vaňková

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala své vedoucí bakalářské práce Ing. Martině Krügerové, Ph.D. za její trpělivost a čas, který mi věnovala a takéž cenné rady a připomínky při konzultacích, jimiž mi pomohla k vypracování této práce.

Obsah

1	Úvod	7
2	Projektová činnost ve výstavbě	10
2.1	Autorizace a autorizované osoby	11
2.2	Průběh udělování autorizace	13
2.2.1	Prodloužení autorizace	15
2.3	Zánik, odejmutí a pozastavení autorizace	15
2.4	Shrnutí.....	16
3	Analýza odpovědnosti projektanta	17
3.1	Subjektivní a objektivní odpovědnost.....	17
3.2	Zákonná odpovědnost za újmu	18
3.2.1	Jednání škůdce	19
3.2.2	Protiprávní jednání	20
3.2.3	Porušení absolutního práva.....	21
3.2.4	Újma	21
3.2.5	Příčinná souvislost.....	22
3.3	Specifická forma odpovědnosti projektanta.....	22
3.3.1	Výdělečná provozní činnost	23
3.3.2	Příčinná souvislost újmy s provozem	23
3.3.3	Možnost zproštění se odpovědnosti.....	24
3.3.4	Dopad na projektanta.....	24
3.4	Pojištění odpovědnosti projektanta	24
3.5	Shrnutí.....	25
4	Činnost projektanta v praxi	26
4.1	Asociace projektantů plynárenských zařízení.....	26
4.2	Získání živnostenského oprávnění na činnost projekčních prací ve výstavbě.....	27
4.3	Praktická aplikace odpovědnosti projektanta	29
4.3.1	Aktuální případ z praxe zvoleného projektanta	32
4.4	Shrnutí.....	33
5	Aplikace pojištění odpovědnosti pro projektanta	34
5.1	Povinné pojištění ČKAIT	34
5.1.1	Likvidace škod makléřem.....	36
5.2	Individuální pojištění profesní odpovědnosti	37
5.2.1	Rámcová pojistná smlouva Allianz	37

5.2.2	Likvidace škod v rámci sjednaného pojištění.....	41
5.3	Pojištění odpovědnosti.....	41
5.4	Jednorázové pojištění.....	42
5.5	Doporučení při pojištění profesní odpovědnosti.....	43
5.6	Shrnutí.....	44
6	Závěr.....	45
7	Seznam použité literatury a pramenů	49
8	Seznam zkratk.....	53
9	Seznam příloh	55

1 Úvod

Bakalářská práce se bude zabývat odpovědností autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, konkrétně odpovědností projektanta plynovodních, kanalizačních a vodovodních přípojek, který působí jakožto odpovědný zástupce právnické osoby, při výkonu jeho činnosti, v souvislosti s tímto budou rozebrány a aplikovaný související právní normy týkající se odpovědnosti za újmu, ale bude vycházeno i z právních předpisů upravujících vůbec samotnou činnost projektanta.

Cílem této práce bude zhodnocení odpovědnosti předmětného projektanta za způsobenou újmu s konkrétní aplikací na projekční práce v plynárenském a vodohospodářském odvětví a s dílčím cílem zaměřeným na profesní pojištění.

Práce bude rozdělena do 4 hlavních kapitol. První kapitola se bude věnovat především obecnému vymezení základních pojmů týkajících se projektové činnosti ve výstavbě. Konkrétně tedy, co činnost projektanta obecně představuje a o jakou živnost se z pohledu zákona č. 444/1991 Sb. jedná. Dále pak v této kapitole budou vymezeny pojmy autorizace a pojetí autorizované osoby, jež jsou ustanoveny zákonem č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, které budou pro celou bakalářskou práci stěžejními pojmy. Neméně důležitá část této kapitoly bude věnována zaměřením se na Českou komoru autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, pod níž autorizované osoby vystupují a prostřednictvím, které lze vykonávat činnost autorizovaného architekta, inženýra či technika činného ve výstavbě tak, že uchazeč získá certifikát o autorizaci, jež je výsledkem úspěšného absolvování autorizační zkoušky a celého autorizačního procesu. Všem zmíněným oblastem je třeba věnovat pozornost, jelikož s nimi následně bude pracováno v dalších jednotlivých částech bakalářské práce.

Další teoretická kapitola se bude věnovat přímo odpovědnosti za způsobenou újmu. Nejprve bude, dle předpokladu vzniku, odpovědnost rozdělena na subjektivní a objektivní, následovat bude rozdělení na odpovědnost zákonnou a speciální. U zákonné odpovědnosti za způsobenou újmu budou podrobně rozebrány pojmové znaky, které dle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, zákonnou odpovědnost vymezují, a to jako sekundární právní povinnost subjektu. Dále se práce bude zabývat specifickou formou odpovědnosti za způsobenou újmu – odpovědností za újmu z provozní činnosti, jež souvisí s výdělečnou provozní činností, kdy nejprve bude tato odpovědnost obecně vymezena včetně pojmových

znaků a následně bude v poslední podkapitole rozebrán v krátkosti dopad této odpovědnosti na projektanta. U obou typů odpovědnosti bude taktéž rozebírána možnost zproštění se odpovědnosti. Poslední, čtvrtá podkapitola druhé kapitoly se bude věnovat povinnému pojištění projektanta, ovšem pouze okrajově, jelikož pojištění, jako jedné z důležitých a stěžejích částí bakalářské práce, bude věnována celá kapitola.

Třetí kapitola bakalářské práce se již bude věnovat reflexi z praxe, a to konkrétně činnosti zvoleného projektanta, který vystupuje jako odpovědný zástupce právnické osoby, jež se zabývá projekční prací v plynárenském a vodohospodářském odvětví, a tomu, co v sobě tyto projekční práce zahrnují. Následně budou aplikovány poznatky z teoretické části bakalářské práce, tedy budou rozebrány jednotlivé kroky, které bylo nutno učinit pro získání povolení pro výkon činnosti projektanta, a tedy splnění podmínek pro získání živnostenské oprávnění a podmínek jež ukládá Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, tak, jak již bylo rozebráno teoreticky v kapitole první. Další část se bude věnovat podrobenému rozboru odpovědnosti projektanta, která mu vzniká v důsledku způsobení škodné události, a to na simulovaných, ale i konkrétních příkladech z praxe, se kterými se předmětný projektant anebo jeho kolegové nejčastěji setkávají. Případy jsou sepsány tak, aby bylo možno aplikovat a rozebrat různé druhy škod.

Poslední kapitola se bude týkat pojištění, jelikož i malou chybou může vzniknout velká újma. Nejprve bude podrobně rozebráno povinné pojištění, jež poskytuje Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, vzhledem k jeho rozsahu a všem náležitostem, jež jsou klíčové. Následně bude pozornost věnována konkrétnímu individuálnímu pojištění, které má zvolený projektant sjednané u vybrané pojišťovací společnosti a na jejich rámcovou pojistnou smlouvu. Vzhledem k tomu, že pojištění profesní odpovědnosti je variabilní a velice individuální pojistný produkt, tak zde budou přiblíženy jak všeobecné pojistné podmínky, tak zvláštní pojistné podmínky, které vyplývají pro pojištění profesní odpovědnosti autorizovaných osob činných ve výstavbě a taktéž rozsah a limit pojistného plnění. V závěru této kapitoly bude věnována pozornost pojištění obecné odpovědnosti, na které je v poslední době hodně zapomínáno a přináší tak pro podnikatele velké riziko, které si často ani neuvědomují. Jako poslední bude vysvětlena možnost jednorázového pojištění.

K metodologii práce lze říci, že bude použita především metoda výkladu a srovnávací metoda, jež je vhodná pro získávání poznatků a faktů a následně i při jejich zpracování, a proto bude využita především v teoretické části bakalářské práce. Dále se

využije metoda analýzy, jež umožňuje rozložení zkoumaných jevů na jednotlivé části, které budou předmětem dalšího zkoumání a k propojení teoretických poznatků do praxe je vhodné užít metodu syntézy, tedy sjednocení jednotlivých částí v celek.

Ohledně dostupné literatury k tématu bakalářské práce lze říci, že literatura týkající se samotného projektanta činného ve výstavbě je dostupná ve velmi omezeném množství, respektive je možno čerpat téměř pouze ze stránek České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě. Jde-li o rozebrání a aplikaci jednotlivých druhů odpovědnosti, ohledně tohoto tématu je dostupné velké množství komentářové literatury, přičemž jednotlivé komentáře se shodují a nedochází v nich k názorovým rozporům, stejně tak je možno čerpat z většího množství odborných článků a monografií. Obdobně tomu je i pro literaturu týkající se pojištění, avšak pro účely této práce bude čerpáno výhradně z všeobecných a zvláštních pojistných podmínek, které jsou dostupné na internetových stránkách. Obecně lze tedy říci, že k tématu bakalářské práce byl dostupný dostatek literatury.

2 Projektová činnost ve výstavbě

Projektová činnost ve výstavbě je živností vázanou. Tato činnost obecně spočívá ve zpracování dokumentace v oblasti územně plánovací činnosti, oblasti územního rozhodování a stavebního řádu podle stavebního zákona.

Právní úprava podnikání v České republice je zahrnuta v rámci tzv. živnostenského práva, ve kterém je stěžejní zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ŽZ“), který vymezuje živnost v ustanovení § 2 jako: „*soustavnou činnost provozovanou samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem.*“

Živnost může být provozována pouze subjektem, kterým je jak fyzická, tak právnická osoba, ta však může provozovat živnost pouze prostřednictvím odpovědného zástupce, jelikož sama nesplňuje všeobecné podmínky, které jsou zákonem vymezeny pro získání živnostenského oprávnění. Tyto subjekty musí splňovat všeobecné podmínky, jež jsou stanoveny v § 6 ŽZ a těmi jsou plná svéprávnost, jíž lze nahradit přívolením soudu k souhlasu zákonného zástupce nezletilého k samostatnému provozování živnosti podnikatelské činnosti a bezúhonnost. Kromě všeobecných podmínek, které musí být bezpodmínečně splněny, zákon vymezuje také zvláštní podmínky provozování živnosti, jimiž jsou odborná či jiná způsobilost, pokud je ŽZ nebo další předpisy vyžadují.

Zákon živnosti rozděluje do dvou základních skupin, a to na živnosti ohlašovací a koncesované.

Živnosti ohlašovací se dále dělí na 3 druhy – volné, řemeslné a vázané. Volné živnosti jsou nejrozšířenější, jelikož k jejich provozování není potřebná odborná způsobilost, jako u ostatních dvou druhů, jež podléhají regulaci státu, ale postačí pouze ohlášení. Ohlašovací živnosti řemeslná jsou blíže definovány v příloze č. 1 ŽZ. Provozování živností řemeslných je založeno taktéž na ohlášení, ale je nezbytné jej doplnit o doklady, které dokazují odbornou způsobilost, což je kombinace dosaženého vzdělání a praxe. Vázané živnosti jsou pak vymezeny v příloze č. 2 ŽZ. Jejich ohlášení probíhá stejným způsobem, jako v případě živnosti řemeslné, avšak doklady o odborné způsobilosti, které je nutno doložit, jsou stanoveny přímo v příloze. Výše uvedené druhy živností mohou být dle ŽZ při splnění stanovených podmínek provozovány na základě ohlášení.

Oproti tomu živnosti koncesované, které nalezneme v příloze č. 3 ŽZ, smějí být provozovány na základě koncese, tedy na základě státního povolení. Pro získání tohoto

povolení je nutné prokázat odbornou způsobilost a popřípadě splnit i některé další podmínky, pokud jsou vyžadovány. Poté, co je získáno potřebné povolení, lze živnost koncesovanou provozovat až od právní moci rozhodnutí o jejím udělení.

Dokladem o povoleném živnostenském podnikání je živnostenský list, koncesní listina nebo osvědčení. Osvědčením lze nahradit živnostenský list případně i koncesní listinu. (Štěpánová, 2007)

Provozování projektové činnosti je možné na základě ohlášení živnosti vázané a jak bylo uvedeno výše, k jejímu provozování je požadována odborná způsobilost, která je přesně vymezena v příloze č. 2 ŽZ a tou může být:

- „a) autorizace nebo zápis do seznamu registrovaných osob podle zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, nebo*
- b) vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu a studijním oboru zaměřeném na stavebnictví nebo architekturu a 3 roky praxe v projektování staveb, nebo*
- c) vysokoškolské vzdělání v bakalářském studijním programu a studijním oboru zaměřeném na stavebnictví nebo architekturu a 5 let praxe v projektování staveb, nebo*
- d) vyšší odborné vzdělání v oboru vzdělání zaměřeném na stavebnictví a 5 let praxe v projektování staveb, nebo*
- e) střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na stavebnictví a 5 let praxe v projektování staveb.“*

2.1 Autorizace a autorizované osoby

Autorizace je dle stavebního zákona nezbytnou podmínkou k výkonu vybraných činností, jejichž výsledek dále ovlivňuje ochranu veřejných zájmů ve výstavbě. (ČKAIT, 2018a) Dle § 158 stavebního zákona, autorizaci neboli oprávnění potřebují fyzické osoby, jež provádějí vybrané činnosti ve výstavbě, a to – projektovou činnost ve výstavbě a odborné vedení provádění stavby nebo její změny. Tyto osoby se pak označují jako osoby autorizované.

Autorizované osoby, jimiž jsou autorizovaný architekt, inženýr a technik se sdružují pod záštitou České komory architektů (dále jen „ČKA“) a České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (dále jen „ČKAIT“). ČKAIT je veřejnoprávní stavovskou organizace, která vznikla již v roce 1992 podle zákona České národní rady č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (dále jen „AZ“). Díky působnosti ČKAIT lze konstatovat, že byl otevřen rozsáhlý výčet spolupráce, při kterém autorizované osoby a ČKAIT nesou společnou odpovědnost týkající se především oblastí projektování a staveb. Z pohledu ČKAIT jde především o odpovědnost za technickou kvalitu v úrovni oborů a specializací, dále ochranu zájmů klientů, jak při územním plánování a projektování, tak i výstavbě a ochraně životního prostředí. ČKAIT v dnešní době čítá více jak 30 tisíc autorizovaných techniků a inženýrů, kterým byla, na základě úspěšného absolvování předepsané zkoušky, udělena autorizace o čemž rozhoduje Autorizační rada. (ČKAIT, 2018a)

Dle § 3 AZ autorizovanými osobami jsou:

- „a) autorizovaný architekt,*
- b) autorizovaný inženýr,*
- c) autorizovaný technik.“*

Termín autorizovaný architekt označuje toho, komu byla udělena autorizace podle AZ, a který je následně zapsán v seznamu autorizovaných architektů vedeném Českou komorou architektů. Autorizovaný inženýr, resp. technik je podle § 5 výše zmíněného zákona ten, komu taktéž byla udělena autorizace na základě tohoto zákona a na základě toho, je zapsán v seznamu autorizovaných inženýrů, resp. techniků vedeném Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě.

Výkon povolání na základě ustanovení § 14 AZ je přípustný hned v několika formách. Vedle výkonu povolání fyzickou osobou – tzn. svobodného architekta a inženýra, resp. technika je zákonem přípustná taktéž forma sdružení, jež není právnickou osobou, ale svým charakterem, strukturou i dalšími náležitostmi je blízká veřejné obchodní společnosti. (Plos, 2013) Další přípustnou formou je společnost s ručením omezeným, kde je nezbytné zdůraznit § 2 odst. 2 zákona o obchodních korporacích, který říká, že odpovědnost fyzických osob podle zvláštních předpisů není jejich účastí na činnosti těchto obchodních společností dotčena. Jednou z dalších možností je forma zaměstnanecká, v tomto případě je

zaměstnavatelovou povinností umožnit řádný a odpovědný výkon povolání v souladu se zákonem. Zvláštní postavení mají osoby, které jsou ve funkci odpovědného zástupce. Právní postavení těchto osob pak vymezuje ustanovení § 6, § 7 a § 11 ŽZ. Požadavky na výkon povolání z hlediska osobní odpovědnosti podrobněji upravuje § 10 až § 12 Profesního a etického řádu ČKA, ve znění pozdějších předpisů. Obdobná ustanovení nalezneme taktéž v Profesním a etickém řádu ČKAIT. (Plos, 2013)

2.2 Průběh udělování autorizace

Celý autorizační cyklus, kterým je rozuměno jak přijímání žádostí o udělení autorizace, tak vlastní autorizační proces, obsahuje dle AZ ustanovení § 7 a násl. několik základních kroků, resp. podmínek, které jsou pro získání autorizačního oprávnění nezbytné.

ČKAIT je autorizace udělena na základě písemné žádosti té osobě, jež je dle § 7 odst. 1 AZ:

„a) občanem české republiky, nebo

b) je státním příslušníkem členského státu Evropské unie, jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostor nebo Švýcarské konfederace nebo jeho rodinným příslušníkem, nebo je státním příslušníkem jiného členského státu...“

Ve výjimečných případech může uchazeč požádat o výjimku z požadavku občanství ČR či státní příslušnosti členského státu EU. Tuto možnost blíže specifikuje § 8 odst. 5 AZ. Přesný formulář pro vyplnění žádosti je volně dostupný na oficiálních stránkách ČKAIT i s podrobnými pokyny, jak žádost vyplnit. Uchazeč může požádat o udělení autorizace hned pro více oborů nebo specializací. Vyplněná žádost je podána společně se všemi povinnými doklady formou předepsaného formuláře osobně, popřípadě poštou oblastním kancelářím ČKAIT, a to podle místa trvalého bydliště osoby, jež o autorizaci žádá. (ČKAIT, 2018b)

Uchazeč žádající o udělení autorizace musí být bezúhonný. Za bezúhonného se zde podle § 8 AZ nepovažuje pouze malý okruh osob, a to ty, které byly pravomocně odsouzeny pro trestný čin, kdy charakter tohoto činu úzce souvisí s výkonem odborné činnosti nebo se jedná o trestný čin, jež byl spáchán úmyslně a lze se důvodně obávat, že se žadatel o autorizaci dopustí stejného nebo podobného činu, jestliže mu bude autorizace udělena.

Dalším předpokladem pro získání autorizace je, že uchazeč získal požadované vzdělání. Požadavky na vzdělání pro jednotlivé druhy autorizace AZ rozumí vysokoškolské

vzdělání, jež blíže specifikuje § 8 odst. 2 tohoto zákona. Jestliže však uchazeč nezíská požadované vzdělání, může požádat ČKAIT o udělení výjimky ze vzdělání, ale to pouze v těch případech, které jsou podloženy především úspěšnou odbornou činností. Tato žádost o výjimku je uchazečem doručena společně s žádostí o udělení autorizace. K prokázání získané praxe slouží krycí list neboli potvrzení o uchazečem absolvované praxi. Výjimka je udělena, pokud je odsouhlasena zkušební komisí či Autorizační radou ČKAIT. Jestliže výjimka byla udělena, přičemž minimální délka praxe pro její udělení je 7 let, pak je povinností uchazeče před vlastní autorizační zkouškou prokázat své odborné znalosti tzv. rozdílovou zkouškou. Podrobné informace o ni lze nalézt na stránkách ČKAIT. (ČKAIT, 2018c)

Získání autorizace je taktéž podmíněno splněním nezbytné délky praxe, přičemž neexistuje možnost jejího zkrácení. Ve výjimečných případech je však možnost požádat o uznání praxe vykonané před či během studia. Konkrétně pro autorizovaného technika je dle § 8 odst. 6 písm. c požadována délka nejméně 3 roky v případě, že uchazeč splňuje požadované vysokoškolské vzdělání magisterského nebo bakalářského studijního programu. Má-li uchazeč požadované středoškolské vzdělání délka praxe musí být v délce nejméně 5 let.

Hlavním bodem celého autorizačního cyklu je samotná autorizační zkouška. Povinností ČKAIT je uchazeče o autorizaci vyzkoušet do 6 měsíců od podání kompletní žádosti o udělení autorizace. Jestliže žádá o udělení autorizace pro více oborů, sám si uvede pořadí, v jakém chce zkoušky absolvovat. ČKAIT (2018c) dělí Autorizační zkoušku na celkem 3 části. První probíhá rozdílová zkouška, ovšem v případě, že je požadována. Jedná se o již výše zmíněné prokázání odborných znalostí u těch uchazečů, kteří v daném oboru nedosáhli požadovaného vzdělání, ale podle stanovených právních předpisů se o autorizaci mohou taktéž ucházet. Druhá část se skládá z prověření znalostí právních předpisů, jež souvisejí s činností ve výstavbě. Tyto znalosti se ověřují formou zkušebního testu. Poslední částí je samotná odborná zkouška. Ta je složena z rozpravy nad předloženou dokumentací a následných doplňujících otázek. Nejpozději v den konání zkoušky musí uchazeč předložit doklad o zaplacení autorizačního poplatku, který činí 3 500 Kč za každou zkoušku. (ČKAIT, 2018d)

Autorizační radou ČKAIT jsou nakonec žadatelé, jež úspěšně absolvovali všechny nezbytné kroky pro obdržení certifikátu o autorizaci, pozvání ke složení slibu, přičemž každý uchazeč zaplatí první vstupní členský příspěvek ve výši 3 000 Kč za první obor, a 2 500 Kč

za každý další obor, specializaci či stupeň autorizace, pro který je vyžadována autorizace. (ČKAIT, 2018d)

Na základě splnění všech výše uvedených podmínek, ČKAIT dle § 9 AZ zapíše osobu, které byla udělena autorizace, do seznamu autorizovaných osob jí vedeného. Taktéž této osobě vydá osvědčení o autorizaci, resp. certifikát odbornosti ČKAIT s jasně definovaným oborem, případně specializací a razítko s malým státním znakem České republiky.

Autorizace je platná po dobu 5 let, a to ode dne právní moci rozhodnutí o jejím udělení. Po uplynutí této doby je třeba s dostatečným předstihem podat žádost o prodloužení autorizačního oprávnění.

2.2.1 Prodloužení autorizace

Prodloužení autorizace provádí stejný orgán, jímž byla autorizace udělena, a to z pravidla v 5letých cyklech. Autorizovaná osoba, resp. žadatel musí podat žádost o prodloužení platnosti autorizace nejpozději 3 měsíce před koncem platnosti, jelikož žádost lze prodloužit pouze v době, kdy je autorizace ještě platná. V případě, že je žádost podána později a platnost autorizace skončí před vydáním rozhodnutí, zda bude nebo nebude prodloužena, autorizace zaniká a řízení o jejím prodloužení je pozastaveno. Jestliže se žadatel ocitne v této situaci, jediným řešením je podání zcela nové žádosti o udělení autorizace společně se všemi nezbytnými náležitostmi. V opačném případě, tedy podal-li žádost v čas, přičemž není vyžadováno doložení všech skutečností a dokladů jako v případě žádosti nové, jelikož důležité údaje byly už jednou posouzeny, zaplatí žadatel správní poplatky kolkovanými známkami, a to v hodnotě 500 Kč za každou žádost. Rozhodnutí o prodloužení platnosti autorizace osoba autorizovaná obdrží prostřednictvím datové schránky či zásilkou do vlastních rukou. (MVČR, 2018)

S prodloužením platnosti autorizace jsou spojena stejná práva a povinnost, jež autorizovaná osoba měla od prvního dne nabití právní moci rozhodnutí o udělení autorizace.

2.3 Zánik, odejmutí a pozastavení autorizace

Zákon se dále taktéž vyjadřuje k otázce týkající se zániku, odejmutí a pozastavení autorizačního oprávnění.

Dle § 10 odst. 1 AZ je jednoznačně ustanoveno, že autorizace zaniká pouze v případě, že autorizovaná osoba zemře či je prohlášena za mrtvou.

Odejmuta je autorizace té osobě, jež byla omezena na svéprávnosti, bylo jí prostřednictvím ČKAIT uloženo disciplinární opatření odejmutí autorizace, dále byla-li autorizace této osobě udělena na základě falešných případně neúplných údajů a jestliže se tato osoba autorizace sama písemně vzdala. Výše uvedené nám ustanovuje § 10 odst. 2 AZ. Ta osoba, které autorizace zanikla nebo byla odejmuta je ČKAIT následně vyškrtnuta ze seznamu autorizovaných osob.

K pozastavení autorizace se blíže vyjadřuje § 11 AZ. Autorizace podle tohoto ustanovení je vždy pozastavena té osobě, která je aktuálně ve výkonu trestu odnětí svobody za trestný čin, jež byl spáchán v souvislosti s výkonem činnosti, pro kterou ji byla udělena autorizace. Dále autorizované osobě, která má na dobu trvání trestu zakázaný výkon dané činnosti, taktéž osobě v době disciplinárního řízení a případně zažádá-li o pozastavení autorizovaná osoba sama. Autorizovaná osoba může o pozastavení autorizace požádat i opakovaně, což blíže popisuje Profesní a etický řád České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, konkrétně § 6 odst. 7, který říká, že pokud tak autorizovaná osoba učiní dříve než po uplynutí jednoho roku od posledního obnovení, toto opakované pozastavení podléhá administrativnímu poplatku, jež je stanoven Představenstvem ČKAIT. Taktéž ČKAIT může autorizaci pozastavit, jestliže bylo proti autorizované osobě zahájeno trestní řízení, které jednoznačně souvisí s činností této osoby nebo bylo zahájeno řízení týkající se její svéprávnosti. Autorizace je v obou případech pozastavena až do vynesení pravomocného rozhodnutí. V případě, že autorizovaná osoba danou činnost delší dobu nevykonává, resp. nejméně 5 let, její autorizace je ČKAIT rovněž pozastavena. Pozastavení autorizace je v tomto případě po celou dobu až do přezkoušení odborné způsobilosti a to podle § 7 odst. 1 písm. f) AZ. Stejně tak jako v případě zániku či odejmutí autorizace je i v případě pozastavení ČKAIT učiněn záznam v seznamu autorizovaných osob, přičemž autorizovaná osoba je podle zákona povinna ČKAIT oznámit všechny skutečnosti, které mají vliv na odejmutí nebo pozastavení, a to nejdéle do 15 dnů.

2.4 Shrnutí

Téměř celá kapitola Projektová činnost ve výstavbě se týká definic základních pojmů, jako jsou autorizace, autorizované osoby, resp. autorizovaný inženýr a technik – projektant činný ve výstavbě. Následně je přiblížena působnost ČKAIT, jakožto organizace sdružující autorizované inženýry a techniky činné ve výstavbě a rozebrán celý autorizační proces s možností prodloužení, zániku a odejmutí získané autorizace. Z výše uvedených pojmů se bude vycházet v následujících částech bakalářské práce.

3 Analýza odpovědnosti projektanta

Obecnou odpovědnost za škodu blíže upravuje zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZ“). OZ nabyl účinnosti dne 1. ledna 2014 a sjednotil právní úpravu občanského a obchodního zákoníků do jednoho společného právního předpisu. (Novotný a kol., 2014)

Každá činnost, kterou člověk, ať už, jako občan v běžném životě, fyzická nebo právnická osoba při svém podnikání vykonává, je spojena s určitou mírou rizika, a především odpovědností za výkon této činnosti. Všechny tyto osoby vystavují svojí činností, kterou provozují, nejen sebe, ale i své okolí, vzniku hned několika druhů škod, přičemž nejčastějším případem je škoda na majetku, kde se jedná zejména o škodu finanční a v těch méně častějších případech pak dochází i k újmě na zdraví případně na životě. (Zárybnická, Schelle, 2010)

3.1 Subjektivní a objektivní odpovědnost

Právní úprava rozlišuje podle předpokladů vzniku odpovědnosti dva druhy odpovědnosti, a to odpovědnost subjektivní a objektivní.

Nejčastějším druhem právní odpovědnosti je odpovědnost subjektivní, přičemž se lze setkat i s označením obecná. Jedná se o odpovědnost, u které se zásadně vyžaduje zavinění. Aby se jednalo o odpovědnost subjektivní, musí být splněny zákonem stanovené podmínky. Podmínkou je vznik újmy, přičemž mezi protiprávním jednáním škůdce a vzniklou újmou musí být příčinná souvislost, tzv. kauzální nexus a zavinění, kde se může jednat o zavinění úmyslné, a to přímé, kdy škůdce ví, že svým počínáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem a takovýto následek skutečně vyvolat chce, nebo nepřímé, což je chápáno jako jednání, kdy škůdce ví, že jím opět může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a jestliže se tak stane, je s tímto výsledkem srozuměn. Dalším druhem je zavinění z nedbalosti, které je buď vědomé, a tedy, že škůdce opět ví, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit chráněný zájem, ale bez přiměřeného důvodu spoléhá na to, že se tak nestane, nebo nevědomé, což je v případě, kdy škůdce neví, že svým jednáním může takto porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ačkoliv o tom vzhledem k okolnostem vědět mohl a měl. Okolnostmi se zde rozumí zkušenosti škůdce s danou věcí, ohled na jeho vzdělání a v neposlední řadě i obecné povědomí všech osob, z čehož vyplývá, že tyto skutečnosti jsou posuzovány individuálně u každé osoby a odpovědnost na základě nevědomé nedbalosti u někoho nastat může u jiného nemusí. Zavinění jako podstata vzniku

subjektivní odpovědnosti je pak právními normami stanoveno dvojím způsobem, a to, že je buď předpokládáno, tzv. presumováno vyvratitelnou právní domněnkou anebo musí být subjektu prokázáno. V prvním případě se odpovědný subjekt může své odpovědnosti zprostit, ovšem za předpokladu, že prokáže svoji nevinu tzv. exkulpací neboli vyviněním. V druhém případě se jedná o subjektivní odpovědnost s prokazovaným zaviněním. (Spirit, 2014)

V některých zákonem stanovených případech je však i bez ohledu na zavinění po škůdci vyžadována náhrada škody a v tomto případě se jedná o objektivní odpovědnost, která je založena na objektivním principu, takže k jejímu naplnění postačí naplnění objektivních předpokladů. Jedná se o opak subjektivní odpovědnosti a tuto skutečnost ustanovuje § 2895 OZ. Podle Spirita (2014) je princip objektivní odpovědnosti vhodný využít tam, kde má zajistit zvýšenou ochranu před následky rizika, které vyplývají z výkonu některých činností. V tomto případě se může jednat např. o škodu způsobenou poskytováním zdravotní, sociální a jiné péče. V případě objektivní právní odpovědnosti je využívaná možnost liberace, tedy zproštění se odpovědnosti a jestliže odpovědný subjekt využije tuto možnost, může se odpovědnosti za škodu zcela nebo z části zprostit. Musí ovšem prokázat, že ačkoli vynaložil veškeré úsilí na odvrácení škody, tato škoda by i tak nastala. (Budíková, 2014)

3.2 Zákonná odpovědnost za újmu

V oblasti tzv. deliktního práva, které může být chápáno v širším smyslu jako porušení práva vůbec a v užším smyslu jako mimosmluvní, resp. mimozávazkové porušení práva, je zastáván názor, že zákonná odpovědnost je vymezena jako sekundární právní povinnost subjektu, resp. škůdce, který určitým způsobem porušil právní povinnosti, které pro něj ze zákona či jiného právního předpisu vyplývají. Výše uvedené konkrétně ustanovuje § 2910 OZ, který říká, že: *„škůdce, který vlastním zaviněním poruší povinnost stanovenou zákonem a zasáhne tak do absolutního práva poškozeného, nahradí poškozenému, co tím způsobil. Povinnost k náhradě vznikne i škůdci, který zasáhne do jiného práva poškozeného zaviněným porušením zákonné povinnosti stanovené na ochranu takového práva.“* Z tohoto ustanovení vychází pojmové znaky zákonné odpovědnosti za újmu, kterými jsou – jednání škůdce, s kterým souvisí zavinění, dále porušení zákonné normy, zásah do absolutního práva v důsledku, něhož dojde k újmě a příčinná souvislost mezi touto újmu a jednáním škůdce.

Závazky, které vznikají v důsledku porušení právních povinností jsou pak založeny na vzniku zvláštního odpovědnostního vztahu, který má podobu relativního závazkového vztahu, mezi škůdcem na jedné straně a poškozeným na straně druhé. Výsledkem vzniku odpovědnostního vztahu je povinnost škůdce vzniklou újmu nahradit. (Novotný a kol., 2014)

3.2.1 Jednání škůdce

Škůdcem může být jak fyzická osoba, tak právnická osoba, přičemž je za něj považován především ten, kdo újmu skutečně způsobil, tedy nese odpovědnost za zavinění, a v určitých, zákonem stanovených případech, může být osoba odpovědná i za jednání jiné osoby, jenž se jí přičítá, např. pomoc při výkonu činnosti dle ustanovení § 2914 OZ, která dopadá typicky na zaměstnance určitého provozovatele, který je odpovědný za škodu těmito zaměstnanci způsobenou jiným osobám, jestliže ji způsobil při výkonu jeho činnosti. Toto platí i pro právnickou osobu, kterou zavazuje jednání statutárního orgánu, zaměstnanců případně pověřených osob.

Aby vůbec odpovědnost škůdce nastala, musí škůdce být deliktně způsobilý. Odpovědnost jako takovou lze v podstatě charakterizovat jako sankci, přičemž je povinností škůdce, aby všechny sankce za způsobení újmy strpěl a vzniklou újmu také nahradil. (Zárybnická, Schelle, 2010) Právě ona sankce je definována jako následek porušení práva.

Obecně je také přijímán názor, že právo odpovědnosti za újmu slouží dvěma účelům. Prvním účelem je poskytování spravedlivé náhrady poškozenému, která vyrovná újmu, jež byla způsobena protiprávním jednáním či škodnou událostí. V druhé řadě je účelem deliktní odpovědnosti prevence, tedy předcházet tomu, aby lidé jednali nedbale a způsobovali újmu, tím, že za to hrozí odpovědnost za onu způsobenou újmu. (Tichý, 2013)

Jednání ze strany škůdce je buď konání nebo opomenutí. V případě konání se jedná o uvědomělé lidské konání, které je ovládáno vůlí, je tedy ovladatelné, a právě z toho důvodu ho lze člověku přičítat. Opomenutí v podstatě znamená nedělat to, co subjekt dělat měl, přičemž je možno setkat se i s opomenutím na úrovni konání. V tomto případě se nejedná o nečinnost, ale o opomenutí určitého jednání, ke kterému byl příslušný subjekt povinen, resp. byl povinen konat tak ze zákona, rozhodnutí orgánu veřejné moci, smlouvy nebo předchozího protiprávního činu.

S počínáním každého v běžném životě souvisí zákonem vymezená prevenční povinnost, která říká, že: *„každý je povinen počínat si při svém konání tak, aby nedošlo k nedůvodné újmě na svobodě, životě, zdraví nebo vlastnictví jiného.“* (§ 2900 OZ) Pojem

prevence vychází z principu nikomu neškodit a na základě něho lze založit odpovědnost v případě porušení povinností stanovených v jiných než právních předpisech, které ale zakotvují povinnost jednat určitým způsobem tak, aby byl minimalizován vznik újmy (Havel, Pihera, 2010) Typicky se jedná o sportovní pravidla, tedy pravidla chování např. na sjezdovkách, sportovištích či požární řády. Je nutné ale upřesnit, že toto ustanovení má subsidiární povahu, vztahuje se pouze na aktivní jednání a tehdy vyžadují-li to okolnosti případu či zvyklosti běžného života. Chráněny jsou pouze výslovně vyjmenované statky tedy svoboda, život, zdraví a vlastnictví, což uvádí i zákon sám. (Hulmák, 2014)

Zvinění, které taktéž souvisí s jednáním, resp. vůlí škůdce a je podmínkou delikt ní odpovědnosti, je subjektivní psychický stav jednajícího k následku jeho jednání. Pojem zavinění byl blíže rozebrán již výše, v části subjektivní právní odpovědnosti za škodu.

3.2.2 Protiprávní jednání

Mezi další pojmové znaky zákonné odpovědnosti za újmu patří porušení právní normy, tedy protiprávní jednání. Právní předpisy ukládají subjektům jisté povinnosti, anebo samy subjekty na sebe určité povinnosti přebírají, a právě jejich porušení je nezbytným předpokladem vzniku náhrady škody a vzniku povinnosti poskytnout zadostiučinění při nemajetkové újmě.

Z pohledu OZ je také důležité rozlišovat důvody vzniku povinnosti nahradit škodu. Prvním důvodem je porušení povinnosti, která byla stanovena zákonem. Jinak řečeno zákon pro některé případy přenáší povinnost nést negativní následek, který vznikl ve sféře někoho jiného, na toho, kdo svým zaviněným protiprávním činem do této sféry zasáhl. Jedná se právě o ono porušení absolutního práva. Dále z důvodu úmyslného porušení dobrých mravů. Tento důvod specifikuje § 2909 OZ, který říká, že: *„škůdce, který poškozenému způsobí škodu úmyslným porušením dobrých mravů, je povinen ji nahradit; vykonával-li však své právo, je škůdce povinen škodu nahradit, jen sledoval-li jako hlavní účel poškození jiného.“* Jinak řečeno dobré mravy odporují takovému jednání, které obecně zakázáno není, ale stalo se za takových okolností či způsobem, že je tím dotčena sociální soudržnost. Posledním důvodem pak je porušení smluvní povinnosti a blíže je smluvní povinnost ustanovena v § 2913 OZ. Protiprávní čin v tomto případě spočívá v porušení dobrovolně a vědomě převzaté odpovědnosti, přičemž se zde nevyžaduje zavinění škůdce. Jestliže jsou splněny předpoklady pro vznik práva na náhradu delikt ní újmy i náhradu smluvní újmy, je čistě na poškozeném, jakou variantu si zvolí.

3.2.3 Porušení absolutního práva

Základním znakem protiprávnosti je porušení absolutního práva, resp. ochranné normy, což je uvedeno v § 2910 OZ, přičemž jak říká Bezouška (2018a) základní ochrana se poskytuje právě absolutním právům, tedy životu, zdraví, vlastnictví, apod.

Absolutní právo obsahuje osobnostní právo, kam patří právo na život, na svobodu, čest, jméno, soukromí, apod. Typickým příkladem porušení tohoto práva je zranění. Dále věcné právo. Zde lze konstatovat, že vlastník má právo se svým vlastnictvím nakládat, ale v mezích, které jsou vytyčeny právním řádem. Do absolutního práva věcného můžeme zařadit např. právo vlastnické. K porušení nejčastěji dochází formou poškození nebo úplného zničení věci, odcizení případně omezení vlastníka danou věc užívat. A poslední částí absolutního práva je právo k nehmotným statkům a tím jsou rozuměna především práva autorská k nejrůznějším patentům nebo ochranné známce.

Obecně porušení absolutního práva může být nabourání autem do cizího plotu či vydání nepravdivého článku v novinách, který se zabývá soukromými poměry určité osoby. V takovém případě je zřejmé, že došlo k zásahu do absolutního práva jiného, což vede ke vzniku újmy. (Bezouška, 2018a)

3.2.4 Újma

Dle Novotného a kol. (2014) je východiskem právní úpravy deliktní odpovědnosti podle OZ pojem újma, který je věcně a obsahově širší, než tomu bylo v původním občanském zákoníku. Újmu lze vyjádřit jako určitou ztrátu, kterou někdo utrpí na statku chráněném právem, resp. se jedná o takovou ztrátu, kterou právo uzná za hodnou nápravy. Újma se rozděluje na škodu a nemajetkovou újmu.

Škoda je chápána jako újma na majetku, jež lze vyjádřit v penězích, což je základní rozdíl mezi škodou a nemajetkovou újmou, která je nekvantifikovatelná. (Bezouška, 2018b) Majetková újma, resp. škoda může znamenat přímo ztrátu na majetku poškozeného a v konečném důsledku jeho reálné zmenšení, což v tomto případě představuje škodu skutečnou, nebo ušlý zisk. Škoda skutečná znamená pro poškozeného řadu nároků, které může po škůdci vyžadovat. Může se jednat o náhradu nákladů na opravu věci, koupi zcela nové věci, a dokonce i vznik dluhu, lépe řečeno závazku na straně poškozeného v důsledku protiprávního jednání škůdce. Kromě skutečné škody může poškozenému vzniknout také ušlý zisk, kde se kromě úhrady částky odpovídající skutečné ceně, hradí ještě ušlý zisk,

resp. majetkový prospěch, kterého by poškozený dosáhl, kdyby ke škodné události nedošlo. (Novotný a kol., 2014)

Oproti tomu nemajetkovou újmou je rozuměna újma na osobě jako takové, tak na osobnostních právech poškozeného a lze zjednodušeně říci, že se jedná o jakoukoliv újmu, která nepředstavuje majetkovou škodu nebo ušlý zisk. (Novotný a kol., 2014) Touto újmou může být např. újma na zdraví či důstojnosti, přičemž ji nelze kvantifikovat, měřit či vážit. Vychází se z předpokladu, že tato újma nevede ke snížení majetku poškozeného. (Bezouška, 2018a)

Pokud jde o náhradu vzniklé újmy, tak je vycházeno z § 2894 odst. 1 OZ a tedy, že: „*povinnost nahradit jinému újmu zahrnuje vždy povinnost k náhradě újmy na jmění (škody)*.“ Na základě toho lze konstatovat, že zásadně se nahrazuje jen škoda, resp. újma na jmění. K náhradě nemajetkové újmy se pak vyjadřuje odst. 2 § 2894 OZ a z něj vyplývá, že škoda se nahrazuje pouze pokud tak bylo ujednáno a pokud tak stanoví zákon, jinak se nemajetková újma nenahrazuje. Samozřejmě vedle klasických případů se objevují i případy rozšířenější, ve kterých vzniká povinnost nahradit i nemajetkovou újmu. Tato skutečnost může nastat např. tehdy, jestliže to odůvodňují zvláštní okolnosti, jako třeba porušení povinnosti z hrubé nedbalosti, což blíže ustanovuje § 2941 OZ.

3.2.5 Příčinná souvislost

Aby vůbec vznikla odpovědnost za újmu, je mezi jednáním škůdce a následnou újmou vyžadována příčinná souvislost, tzv. kauzální nexus. Jinak řečeno, příčinná souvislost vyjadřuje vztah mezi příčinou a následkem tak, že buď by následek bez příčiny nenastal vůbec, anebo tak, jak nastal. Z tohoto důvodu musí být příčinná souvislost přímá, bezprostřední a objektivní. Pro ujasnění je třeba zdůraznit, že příčinou souvislosti nelze ztotožnit s termínem zavinění. Příčinná souvislost je objektivním předpokladem vzniku škody, zatímco zavinění je předpokladem subjektivním.

Na základě příčinné souvislosti pak můžeme vysvětlit okolnosti vzniku a vzájemných vazeb, které nejlépe vysvětlují vznik samotné újmy.

3.3 Specifická forma odpovědnosti projektanta

Na činnost projektanta by mohla dopadat odpovědnost normovaná v ustanovení § 2924 OZ, tedy škoda z provozní činnosti, která je vymežována: „*kdo provozuje závod nebo jiné zařízení sloužící k výdělečné činnosti, nahradí škodu vzniklou z provozu, ať již byla způsobena vlastní provozní činností, věcí při ní použitou nebo vlivem*

činnosti na okolí. Povinnosti se zproští, prokáže-li, že vynaložil veškerou péči, kterou lze rozumně požadovat, aby ke škodě nedošlo.“ Pojmovými znaky této odpovědnosti jsou - provoz závodu či jiného zařízení sloužícího k výdělečné činnosti, vznik újmy, přičemž pojem újma byl rozebrán v kapitole 3.2.4 výše a způsobení újmy vlastní věcí, provozem nebo vlivem činnosti na okolí. To, zda se tato odpovědnost opravdu vztahuje na činnost projektanta, bude ověřeno v následujícím rozboru.

3.3.1 Výdělečná provozní činnost

Zákon nijak nevymezuje definici pojmu provozní činnost. S tímto pojmem se lze setkat pouze v judikatuře, přičemž pojem provoz se zde chápe jako činnost související s předmětem činnosti (NS 25 Cdo 890/2000), kterou subjekt provozuje zpravidla opakovaně za použití organizačních opatření, s využitím technologií či postupů (NS 25 Cdo 1117/2008) a dále do této činnosti patří i ta činnost, která bezprostředně, objektivně a fakticky předchází či navazuje na činnost hlavní. (Hulmák, 2014) V každém případě se musí jednat o činnost výdělečnou, tedy činnost vykonávanou za účelem dosažení zisku, přičemž tímto se rozumí i příjem z veřejného rozpočtu a proto se jedná i o nemocnice a školy. (Hulmák, 2014) Pod toto nebudou spadat situace, kdy je sice vykonávána nějaká organizovaná činnost, ale sama o sobě nemá potenciál negativních dopadů, např. se jedná o sportovní utkání (NS 25 Cdo 2600/2007) anebo provoz bankovní činnosti. (NS 29 Cdo 116/2010)

3.3.2 Příčinná souvislost újmy s provozem

Poslední podmínkou pro vznik odpovědnosti za škodu z provozní činnosti je příčinná souvislost mezi vzniklou újmou a danou provozní činností, tedy újma musí být způsobena vlastním provozem činnosti, věcí použitou při provozu činnosti či vlivem činnosti na okolí.

V prvním případě půjde o samotné využití technologických postupů, přičemž to, co je vlastním provozem činnosti, je zpravidla vymezeno v předmětu činnosti. Nezáleží na tom, zda se jedná o provoz povolený či nikoliv.

Ve druhém případě je škoda způsobena věcí použitou při provozu činnosti, přičemž touto věcí může být jakékoliv vybavení či zařízení provozovny, ve které se v souvislosti s činností poskytují služby a nezáleží na tom, zda škůdce věděl o nebezpečnosti věci, nebo o tom, že je věc vadná.

Poslední případ má důsledky na nepříznivý dopad technologických postupů navenek, tedy na tzv. imise, kdy i přes veškeré technologie nelze zcela eliminovat škodlivý dopad.

3.3.3 Možnost zproštění se odpovědnosti

Škůdce má možnost zprostit se odpovědnosti, která mu vznikla z provozní činnosti, jestliže prokáže vynaložení veškeré péče, kterou lze rozumně požadovat, aby k újmě nedošlo. Jinak řečeno, jestliže přijme všechny možná a dostupná opatření, aby k újmě nedošlo, je nezbytné zohledňovat také hrozící riziko či ekonomické náklady a nejenom to, že byl vymyšlen určitý ochranný mechanismus, jak případné újmě předcházet, jelikož ten může mít pro malého provozovatele i likvidační důsledky. (Hulmák, 2014)

Vynaložení veškeré péče se posuzuje objektivně, tedy tak, jak by činil řádný hospodář z pohledu rozumného přístupu, jaký je obvyklý postup a zohledňuje se i subjektivní hledisko – individuální poměry každého konkrétního případu. (Hulmák, 2014)

Naplnění podmínek pro zproštění se, je povinen prokázat provozovatel a jde o odpovědnost nastupující bez ohledu na zavinění (Švestka, 2014).

3.3.4 Dopad na projektanta

Činnost projektanta lze na základě výše vymezeného zařadit pod provozní činnost, která je provozována za účelem dosažení zisku, tedy výdělečně. Jedná se o činnost s potencionálními negativními dopady, přičemž negativním dopadem v tomto případě může být např. únik či výbuch plynu, způsobený chybou v projektové dokumentaci, který způsobí jak škodu na majetku, tak újmu na životě či zdraví. Újma musí být způsobena samotnou provozní činností, tedy opakovanou činností související s předmětem podnikání, resp. projektovou činností, při níž jsou využívány technologie či postupy.

3.4 Pojištění odpovědnosti projektanta

V souvislosti s odpovědností za způsobenou újmu se může, resp. je dle § 16 AZ projektant povinen uzavřít pojištění z odpovědnosti za škody způsobené výkonem jeho činnosti. Pojištění začíná nejdříve dnem zápisu do seznamu autorizovaných osob vedeného ČKAIT. Projektant je na základě tohoto pojištěn pro případ odpovědnosti za škody způsobené jinému v souvislosti s činností autorizovaného inženýra či technika činného ve výstavbě dle AZ. Limit pojistného plnění je vyčíslen na 250 000 Kč za celý rok, bez ohledu na to, zda toto pojistné plnění bude poskytnuto v rámci jedné pojistné události či postupně na více událostí. Spoluúčast autorizované osoby je 10 000 Kč.

Projektant je dále oprávněn jako jakákoliv jiná osoba uzavřít další pojištění jeho odpovědnosti za škody způsobené v souvislosti s jeho činností. Zde si může nastavit pojistné plnění v libovolné výši, tedy jak si sjedná s příslušnou pojišťovnou. Dále je také možné,

resp. velice praktické, v případě velké zakázky, kde potencionálně hrozí větší způsobení škody, než na kterou má projektant běžně uzavřené pojištění odpovědnost, uzavřít pojistnou smlouvu týkající se pouze konkrétního projektu.

Detailní podmínky pojistných smluv budou rozebrány v kapitole 5, jež je celá zaměřena na problematiku týkající se pojištění profesní odpovědnosti.

3.5 Shrnutí

V rámci této kapitoly bylo vymezeno nejobecnější dělení odpovědnosti na subjektivní a objektivní a následně pojem zákonné odpovědnosti za způsobenou újmu s dílčím rozebráním pojmových znaků, ze kterých odpovědnost za újmu vychází. Ze všeobecné zákonné odpovědnosti byla následně definována specifická odpovědnost, která dopadá přímo na projektanta činného ve výstavbě formou krátkého rozboru, kde se ověřovalo, zda se o odpovědnost z provozní činnosti skutečně jednat bude, či nikoliv. Jako poslední bylo, ve zkratce, navázáno povinným a dobrovolným pojištěním, které si projektant musí a může pro svoji činnost sjednat.

4 Činnost projektanta v praxi

Projektant zvolený pro účely této práce působí jako odpovědný zástupce projekční kanceláře, kde kromě něj působí ještě dva další projektanti, přičemž projekční kancelář se zabývá projekčními pracemi v plynárenském a vodohospodářském odvětví. Své služby poskytuje po celém území České republiky s převážnou koncentrací ve městech Poděbrady, Nymburk, Kolín, Kutná Hora, Čáslav, Chlumec nad Cidlinou, Český Brod a Kostelec nad Černými lesy. Pojmy projektant a projekční kancelář budou v následujícím textu sloužit jako synonyma.

Projekční práce v sobě zahrnují konkrétně vypracování nejrůznějších studií, jež jsou vypracovávány na základě žádostí klienta. Může se jednat o zpracování plynovodních studií, odkanalizování obcí, veřejné rozvody vody anebo zásilování průmyslových zón. Součástí projektové činnosti zvoleného projektanta je taktéž zpracování tzv. generel, neboli ucelených projektů, které se také týkají jeho zaměření, a proto se nejčastěji jedná o generely plynu, vodovodu a kanalizace. Součástí projekční práce je v neposlední řadě i zpracování projektové dokumentace, která je následně využita pro územní řízení, případně pro stavební povolení. Nejčastěji se jedná o projektové dokumentace v oblasti plynárenství, tedy pro nové vysokotlaké, středotlaké či nízkotlaké plynovody a též pro účely jejich rekonstrukce či oprav. Dále dokumentace pro regulační stanice plynu, plynovodní přípojky a méně časté jsou domovní rozvody plynu, taktéž vodovodní rozvody a přípojky, kanalizace a její přípojky. Dokumentace se může také týkat rozpracování veřejného osvětlení či místní komunikace, čímž se předmětný projektant zabývá pouze okrajově.

Ceny projekčních prací jsou specifické a odvíjejí se především od konkrétních požadavků klienta. Každopádně lze orientačně uvést meze, ve kterých zvolená projekční kancelář nabízí své služby, přičemž cena pro zpracování např. projektové dokumentace veřejné části plynovodní přípojky se pohybuje od 4 000 do 7 000 Kč. V případě zpracování dokumentace pro menší projekty, jako jsou např. domovní rozvody plynu, je cena stanovena v mezích 1 500 až 3 000 Kč.

4.1 Asociace projektantů plynárenských zařízení

Projekční kancelář se řídí především zásadou, že dobrá spolupráce se zákazníkem je základem úspěchu každého projektu a tudíž klade velký důraz na spolehlivost, dodržování smluvních ujednání a taktéž termínů. Jelikož dnešní zákazníci žádají vysokou kvalitu, je projekční kancelář členem Asociace projektantů plynárenských zařízení (dále jen „APPZ“).

APPZ sdružuje právnické osoby, které působí v plynárenském odvětví a klade si za cíl trvale zvyšovat úroveň zpracování projektové dokumentace a také inženýrské činnosti. Činí tak v oblasti vyhrazených plynárenských zařízení ve smyslu vyhlášky Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu č. 21/1979 Sb. v platném znění na úrovni současného stavu vědy a techniky. (APPZ) Dá se říci, že činnost APPZ je vyvíjena prostřednictvím jakéhosi etického kodexu, jímž hájí a prosazuje své členy, ale též je i případným podkladem pro posouzení stížností ze stran klientů na činnost projektanta. Konkrétně tedy profiluje členy Asociace a to na základě jejich vysoké odbornosti a profesionality, jež je prověřena profesní certifikací pro plynárenství a provedena nestranným třetím subjektem. Dále se APPZ aktivně podílí na těsné spolupráci mezi členy Asociace a plynárenskými společnostmi, iniciuje žádoucí právní regulaci vztahů v oboru, hájí a prosazuje profesní zájmy svých členů ať už vůči státním nebo jiným institucím, taktéž reprezentuje společné zájmy a potřeby členů v zahraničí a to jak samostatně prostřednictvím partnerských organizací, tak i prostřednictvím ČKAIT. Za zmínku jednoznačně stojí, že poskytuje expertní a poradenskou činnost, zpracovává odborné posudky a podílí se na řešení sporů mezi samotnými členy, případně mezi členy a třetí stranou. V neposlední řadě poskytuje služby, o které mají členové zájem. Jedná se především o pořádání seminářů, školení, pracovních setkání, tematických odborných exkurzí, dále pak prosazuje zájmy oboru v legislativě a především vede evidenci všech členů Asociace. (APPZ)

Ačkoliv členství v Asociaci není pro projektanta povinností, je třeba podotknout, že je mnohdy vyhledáváno, což bývá zapříčiněno tím, že případným klientem může být vnímáno jako určitá známka profesionality.

4.2 Získání živnostenského oprávnění na činnost projekčních prací ve výstavbě

Činnost projektanta je živností vázanou a pro zahájení podnikatelské činnosti je nezbytné získat živnostenské oprávnění. U právnické osoby se sídlem v ČR, již zvolená projekční kancelář je, musí všeobecné a zvláštní podmínky provozování živnosti splňovat odpovědný zástupce. Mezi všeobecné podmínky, které jsou vyžadovány za všech okolností patří plná svéprávnost a bezúhonnost, tyto podmínky byly blíže definovány v kapitole 2.1.

V případě zvláštních podmínek, jež jsou u živnosti vázané vyžadovány, jde o nepatrně složitější cestu než kdyby se jednalo o živnost volnou, jelikož je v tomto případě nezbytné doložit potvrzení o složení odborné zkoušky, maturitní vysvědčení či doložit potvrzení o absolvování vysokoškolského vzdělání ať už v bakalářském studijním

programu s 5letou praxí v projektování staveb nebo navazujícím magisterském studiu, v tomto případě s délkou praxe 3 roky, přičemž studijní obor musí být v obou těchto případech zaměřen na stavebnictví či architekturu. Vzhledem k tomu, že zvolený projektant v pozici odpovědného zástupce nesplňuje vysokoškolské vzdělání jak v bakalářském, tak ani v magisterském programu a stejně tak ani střední vzdělání zakončené maturitní zkouškou v oboru, tak pro získání povolení k provozování projektové činnosti musel splnit podmínky autorizace, jež jsou podrobně rozebrány v kapitole 2.2 a následně složit autorizační zkoušku, po jejímž úspěšném absolvování obdržel od ČKAIT osvědčení o autorizaci, stal se tedy autorizovanou osobou s platností na 5 let a do seznamu autorizovaných osob, jež je veden ČKAIT, byl zapsán jako autorizovaný technik v oboru technologických zařízení staveb.

Stejně jako splnění všeobecných a zvláštních podmínek je nezbytné, aby u podnikatele a taktéž jeho odpovědného zástupce netrvala žádná z překážek provozování živnosti, kterými se rozumí, např. soudem, popř. jiným správním orgánem uložený trest nebo sankce zákazu činnosti týkající se provozování živnosti v oboru nebo v příbuzném oboru po dobu trvání tohoto trestu. Další překážky provozování živnosti jsou ustanoveny v § 8 ŽZ a v případě splnění výše uvedeného projektantovi nic nebrání v ohlášení živnosti.

Ohlášení je možné podat u kteréhokoliv obecného živnostenského úřadu, tedy tzv. centrálního registračního místa, přičemž lze tak učinit osobně, poštou či elektronicky s uznávaným elektronickým podpisem či prostřednictvím datové stránky, a další možností je využití kontaktního místa veřejné správy tzv. Czech POINTu.

K ohlášení je třeba vyplnit příslušné formuláře a doložit řadu dokladů, které jsou požadovány konkrétně pro projektovou činnost ve výstavbě. V první řadě se jedná o jednotný registrační formulář pro právnickou osobu, díky kterému společně s ohlášením živnosti je možné učinit podání i k úřadu práce a finančnímu úřadu a lze jej vyplnit dopředu. Formulář je možno získat na jakémkoliv obecném úřadu a taktéž volně na internetových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu v obsahové sekci Podpora podnikání. V ohlášení zvolená právnická osoba uvedla následující údaje:

- obchodní firmu nebo název, sídlo,
- údaje o odpovědném zástupci, kterým bude živnost provozována – jméno a příjmení, státní občanství, bydliště, rodné číslo, datum narození a místo narození,
- identifikační číslo osoby, v případě že bylo přiděleno,

- předmět podnikání, uvedený v částečném nebo úplném rozsahu a
- provozovnu, popř. provozovny, ve kterých bude provozování živnosti zahájeno po vzniku živnostenského oprávnění.

Dále je nezbytné doložit doklad o tom, že právnická osoba byla zřízena nebo založena v tomto případě společenskou smlouvou ve formě notářského zápisu. Mezi další nezbytné doklady patří potvrzení o právním důvodu pro užívání prostor, tedy nájemní smlouva, jestliže není nemovitost ve vlastnictví právnické osoby a případně souhlas vlastníka nemovitosti s umístěním sídla právnické osoby. Taktéž je třeba doložit čestné prohlášení nově ustanoveného jednatele a jeho souhlas se zápisem do obchodního rejstříku. V neposlední řadě je nutné doložit prohlášení odpovědného zástupce, kterým potvrzuje, že s ustanovením do funkce souhlasí, dále pak doklad o odborné způsobilosti odpovědného zástupce a taktéž doklad o zaplacení správního poplatku.

Správní poplatek činí 1 000 Kč za ohlášení živnosti při vstupu do živnostenského podnikání a lze jej uhradit v místě sídla obecného živnostenského úřadu.

Následnou povinností živnostenského úřadu je provést zápis do živnostenského rejstříku, musí tak učinit nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne doručení ohlášení a vydat podnikateli výpis.

Zvolená projekční kancelář splnila všechny náležité kroky, jež udává zákon pro získání živnostenského oprávnění pro právnickou osobu, jejíž činnost je provozována prostřednictvím odpovědného zástupce a na trhu tak úspěšně působí již jedenáctým rokem.

4.3 Praktická aplikace odpovědnosti projektanta

Na základě rozhovoru s projektantem byly nastíněny možné škodné události, které mohou nastat a o kterých slyšel převážně z vyprávění svých kolegů.

Typickou problematickou situací, se kterou se setká většina projektantů, jsou sesuvy půdy, dále také existence lamp veřejného osvětlení či billboardů v blízkosti výkopů, což se musí zohledňovat v rámci celého projektu a musí být zajištěna jejich stabilita při výkopech, aby nedošlo k jejich pádu a případným újmám na majetku, zdraví či dokonce životech, ať již pracovníků nebo lidí, jež se pohybují v okolí. Právě k jednomu pádu billboardu, v důsledku výkopů, došlo cca před rokem a byl usmrčen jeden z dělníků. Později se prokázalo, že nešlo o chybu projektové dokumentace, ale o chybu zhotovitele, který nepostupoval v souladu s ní. Právě problematika lamp a billboardů, případně dalších sloupů nacházejících se v okolí výkopů, je častou škodnou událostí, přičemž ale ve většině

takových případů nenese odpovědnost za újmu takto vzniklou projektant, ale zhotovitel, neboť k újmě nedošlo v důsledku chyby v projektové dokumentaci, ale z důvodu nesprávného postupu zhotovitele při výkopových pracích a výstavbě.

Není neobvyklé ani praskání fasád na domech, ke kterým jsou projektovány nové přípojky. Ojedinelé, ale taktéž možné, jsou chyby způsobené nepozorností projektanta, kdy si špatně vyznačí souřadnice projektovaného plynového potrubí vzhledem k vodovodnímu potrubí v jeho blízkosti. Následně na základě toho není dodržena minimální, normou požadovaná vzdálenost vodovodního potrubí od potrubí plynového. Jestliže se tento problém zjistí až v rámci výstavby, resp. v průběhu kontroly a je jasné vzhledem k projektu, že jde o chybu projektanta, musí tento nést následky související s přeložením vodovodního potrubí do normou požadované vzdálenosti.

Aby bylo možno aplikovat jednotlivé výše vymezené druhy odpovědnosti a možnost zproštění se odpovědnosti, lze uvést jako příklad situaci, kdyby projektant v důsledku fatální neznalosti a ignorace veškerých předpisů, naprojektoval plynovod za použití potrubí jež není určeno pro daný typ plynovodu, např. jestliže by použil potrubí určené pro nízkotlaké plynovody při projektování vysokotlakého plynovodu, nezanasl by příslušný počet regulačních jednotek do projektu, či při lomech plynovodu nepoužil příslušné chráničky nebo udělal lom příliš ostrý, takže by v důsledků každé této situace mohlo, resp. došlo k úniku a následnému případnému výbuchu plynu.

Výbuchem by mohla být způsobena jak majetková škoda, tedy škoda na nemovitostech, zaparkovaných automobilech či dalších movitých věcech nacházejících se v domácnosti, stejně tak samozřejmě i k nemajetkové újmě na životě a zdraví jednotlivých osob. Ohledně této škody by nastupovaly výše uvedené druhy odpovědností, ovšem za předpokladu, že by šlo prokazatelně o škodu způsobenou projektantem.

V první řadě nastupuje odpovědnost z provozní činnosti, která, jak bylo uvedeno v kapitole 3.3.1, je ve vztahu speciality k té zákonné odpovědnosti. Je jisté, že jde o provozní činnost, stejně tak jako, že došlo k újmě, přičemž i příčinná souvislost mezi provozní činností, tedy vypracováním projektové dokumentace a vzniklou újmou je zřejmá, neboť se jedná o základní chybu v projektové dokumentaci, která jednoznačně zapříčinila újmu. Projektant by měl možnost zprostit se této odpovědnosti za předpokladu: „že vynaložil veškerou péči, kterou lze rozumně požadovat, aby ke škodě nedošlo“ (§ 2924 OZ), přičemž

jak již bylo uvedeno výše, v tomto případě není možné, aby se projektant zprostil odpovědnosti, když je zřejmé, že nevynaložil veškerou pečlivost, kterou lze od rozumné, resp. od osoby vzdělané a pracující v daném oboru, jež má na tuto činnost příslušené vzdělání a oprávnění, požadovat, aby k újmě nedošlo. Jinak řečeno, jestliže přijme všechny možná a dostupná opatření, aby k újmě nedošlo. O možnosti zproštění se, by bylo možné uvažovat, např. v případech týkajících se sesuvů půdy, kdyby při projektování dokumentace nic nenaznačovalo tomu, že by k sesuvu dojít mohlo, nebo, že půda je určitým způsobem narušena, apod.

V případě, že dojde k vyvinění nebo zproštění se speciální odpovědnosti, nastupuje obecná odpovědnost zákonná, která byla blíže rozebrána v kapitole 3.2. Na základě této odpovědnosti je povinen nést následky způsobené újmy každý, kdo: „*svým zaviněním poruší povinnost stanovenou zákonem a zasáhne tak do absolutního práva poškozeného.*“ (§ 2910 OZ) Na rozdíl od speciální odpovědnosti se jedná o odpovědnost za zavinění a je zde třeba prokazovat, že k újmě došlo zaviněním porušení povinnosti ze strany projektanta. Ve výše ilustrovaném případě nelze mluvit o úmyslu, jelikož bylo řečeno, že jde o fatální neznalost a ignoraci a jedná se tedy o nedbalost nevědomou, neboť projektant v daném případě nevěděl, že může způsobit újmu, ačkoliv to vzhledem ke všem okolnostem vědět měl a mohl. Jde-li o případ týkající se sesuvu půdy, nelze mluvit o úmyslu a otázkou nedbalostního zavinění je třeba se zabývat blíže, neboť pokud v rámci přípravy projektu a prozkoumání místa výkopu nic nenasvědčovalo tomu, že k jakékoliv erozi může dojít, nebude možné říci, že s tímto projektant měl vzhledem ke svému znalostem a zkušenostem počítat. Jedná se především o to, že by tedy nebyly naplněny základní znaky zákonné odpovědnosti a nedošlo by k jejímu nástupu a náhradě škody na základě tohoto ustanovení. Projektant by tedy nebyl za vzniklou újmu odpovědný.

Projektant bude v případě odpovědnosti za způsobenou újmu na základě kteréhokoliv z výše uvedených druhů odpovědnosti, povinen k náhradě škody na majetku, včetně případného ušlého zisku podnikatelů či společností. Naprostou samozřejmostí je náhrada za škody vzniklé na movitém i nemovitém majetku kterékoliv osoby. V důsledku škodné události může dojít i k újmě na zdraví či životě. V tomto případě je poté projektant povinen k náhradě nemajetkové újmy ve formě bolestného, stížení společenského uplatnění, či ušlý výdělek. Jestliže škodná událost způsobila úmrtí, nahrazuje bolestné i osobám blízkým zemřelého a může být taktéž uplatněna náhrada za způsobené duševní útrapy těchto osob blízkých.

Plnění, ke kterému může být projektant povinen v důsledku způsobení škodné události, lze krýt povinným pojištěním či dalším individuálním pojištěním, přičemž této problematice bude věnována celá následující kapitola.

4.3.1 Aktuální případ z praxe zvoleného projektanta

Zvolený projektant aktuálně dostal výzvu k písemné omluvě za způsobené duševní útrapy jednomu z majitelů nemovitosti, u které má proběhnout oprava plynové přípojky.

Skutkový stav případu je takový, že danému člověku je v rámci opravy plynovodu opravována i přípojka a to tak, aby byla v souladu se zákonem umístěna na hranici pozemku, nikoli na soukromém pozemku majitele nemovitosti. V tomto případě dochází k tomu, že plynárna, jakožto investor, uzavře s vlastníkem nemovitosti dohodu o opravě přípojky, kdy na hranici pozemku postaví domek hlavního uzávěru plynu, tzv. HUP, a zároveň opraví i část přípojky vedoucí od hranice pozemku až do domu na náklady investora, tedy plynárny. Dohoda se uzavírá ve standardním znění s tím, že každý vlastník si může určit z jakého materiálu chce domeček postavit.

V tomto případě majitel nemovitosti odmítal podepsat Dohodu a chtěl další úpravy Dohody, které ovšem byly hodnoceny ze strany projektanta jako naprosto zbytečné, neboť toto je standartní postup investora. Situace byla s vlastníkem nemovitosti několikrát probírána, ačkoli už v průběhu nebyla s vlastníkem lehká komunikace, kdy určoval přesný čas, kdy je možné ho kontaktovat, přestože projektant v daném čase nemohl např. z důvodu účasti na kontrolním dni, schůzce s investorem anebo z jiných vážných důvodů. Situace dospěla tak daleko, že byl případ postoupen právnímu oddělení investora, které majiteli zaslalo dopis s tím, že pokud Dohodu nepodepíše nebude možné provést opravu přípojky, jeho přípojka tak nebude v souladu se zákonnými požadavky a bude nutné ho od přívodu plynu odpojit.

Na základě tohoto dopisu, vlastník nemovitosti vyhledal pomoc advokáta, který však celou situaci a její postup vyhodnotil pravděpodobně jako zákonný, jelikož požaduje pouze písemnou omluvu za údajně způsobené duševní útrapy vlastníku nemovitosti.

Případ je v práci uveden pro ilustraci problematičnosti celé situace a nelehkého jednání s vlastníky nemovitosti, kteří si častou kladou nemožné podmínky a celou situaci v konečném důsledku odnáší projektant, který, ačkoli se snažil udělat vše v rámci možností, je nucen „ustoupit“ a zaslat písemnou omluvu.

4.4 Shrnutí

Kapitola byla věnovaná přiblížení činnosti zvoleného projektanta se zaměřením na nejčastější projekční dokumentace, jež vypracovává a jaké asociace je členem. Dále byl detailně rozebrán proces, kterým musel projektant pro získání živnostenského oprávnění pro živnost vázanou projít. Druhá část kapitoly pak byla zaměřena na odpovědnost, jež může předmětný projektant při své činnosti způsobit. Bylo zde uvedeno několik praktických příkladů v důsledku, kterých může vzniknout škodná událost, a to způsobená samotným projektantem anebo, v některých případech, špatnou manipulací zhotovitele. Na tyto případy byla následně aplikována odpovědnost projektanta, kterou by měl v případě, že by taková škodná událost skutečně nastala.

5 Aplikace pojištění odpovědnosti pro projektanta

Jak již bylo uvedeno v kapitole 3.4, mezi základní povinnosti autorizovaných inženýrů a techniků patří povinnost před zahájením výkonu své činnosti uzavřít smlouvu o pojištění odpovědnosti za újmu, která by mohla vzniknout v souvislosti s výkonem činnosti projektanta. Splnění této povinnosti dle § 6 AZ zajišťuje ČKAIT, jež taktéž celkově dohlíží a ověřuje činnost projektantů v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Na toto pojištění dále může být, lépe řečeno je žádoucí, aby na něj bylo navázáno individuálním pojištěním profesní odpovědnosti, jelikož, jak uvádí Špirakus (2008) pojištění profesní odpovědnosti, patří mezi tzv. „dlouhá rizika“. V pojištění profesní odpovědnosti je možné najít na trhu dva základní principy. Princip příčiny vzniku škody, známý jako „loss occurrence“, kdy v tomto případě se pojistné krytí vztahuje na všechny události, jejichž prvotní příčina nastala v době trvání pojistné smlouvy, avšak tento princip není v oblasti pojištění profesní odpovědnosti používán i přesto, že některé autorizované osoby, které sjednali pojištění ještě v 90. letech mají pojistné plnění založené na tomto principu, ale pojišťovny, v současné době, tyto smlouvy převážně vypovídají. Druhým principem, v pojištění profesní odpovědnosti již využívaným, je vznesení nároku neboli „claims made“, přičemž tento princip je uplatňován při sjednávání pojištění profesní odpovědnosti za způsobenou újmu a vychází ze zásady, že předpokladem práva na uplatnění pojistného plnění je to, že ke vzniku škodné události, resp. porušení právních povinností, uplatnění nároku na náhradu škody poškozeného vůči pojištěnému a k písemnému oznámení škodné události pojistiteli, musí dojít v době trvání pojištění. Jinak řečeno, je nutné, aby projektant toto pojištění měl nejen v době realizace uvedených činností, ale i po celou následující dobu, kdy vůči němu může být vznesen nárok na náhradu škody. (Poláčková, 2014)

5.1 Povinné pojištění ČKAIT

ČKAIT má pro období 2016–2018, stejně jako v dřívější době, uzavřenou pojistnou smlouvu s ČSOB Pojišťovnou, a.s., členem holdingu ČSOB. (ČKAIT, 2018e)

Smlouva o pojištění je uzavřena prostřednictvím pojišťovacího makléře, působícího pod pojišťovací makléřskou společností GrECo JLT Czech Republic, a to mezi ČSOB Pojišťovnou, a.s. a ČKAIT, přičemž uvedené pojištění vzniká automaticky zapsáním autorizované osoby do seznamu vedeném ČKAIT.

Úlohou pojišťovacího makléře je v tomto případě správa pojistných zájmů jednotlivých autorizovaných osob, taktéž pomoc v případě likvidace škod a reporting. (ČKAIT, 2018f) Po uzavření smlouvy autorizovaná osoba obdrží certifikát o pojištění.

Limit pojistného plnění, v rámci pojistné smlouvy, činí 250 000 Kč za rok. Tuto částku lze využít jednorázově anebo pro více událostí, přičemž je zde také možnost v případě vyčerpání stanoveného limitu, ke kterému došlo v důsledku více škodných událostí, si individuálně limit dokoupit. (ČKAIT, 2018f) Spoluúčast autorizované osoby je 10 000 Kč za každou pojistnou událost.

Územní rozsah sjednaného pojištění se vztahuje na celou Českou republiku a případně členské státy Evropské Unie. Výše zmíněné se vztahuje na všechny autorizované osoby.

Jestliže autorizovaná osoba bude vymazána ze seznamu pojistníka, tedy ČKAIT, přestává být pojištěna okamžikem výmazu. Naopak, pokud svoji činnost ukončí, může si každá autorizovaná osoba sjednat tzv. udržovací pojištění, které jí dává možnost udržovat pojištění i v době po ukončení činnosti, přičemž hlavním důvodem sjednání udržovacího pojištění je princip „claims made“, na kterém je pojištění profesní odpovědnosti založeno a taktéž dlouhé promlčecí lhůty pro právo na náhradu újmy z výkonu pojištěné činnosti. Jinak řečeno, udržovací pojištění dává autorizované osobě možnost být pojištěna až do posledního dne, než dojde k promlčení případných nároků na náhradu újmy uplatněných z původní doby pojištění. Toto pojištění je možné sjednat na dobu 5 let po ukončení činnosti, pojistná částka činí opět 250 000 Kč a spoluúčast je zde snížena na 5 000 Kč. Udržovací pojištění podléhá poplatku 600 Kč. (ČKAIT, 2018f)

Autorizované osobě je dále taktéž umožněno, aby se v rámci pojistné smlouvy uzavřené prostřednictvím ČKAIT nechala připojistit na vyšší částku. Učiní tak formou přihlášky, jež zašle na adresu makléře a po jejím obdržení makléřem se pojištění stává platným. Výše připojištění je stanovena zcela individuálně, dle požadavku autorizované osoby a je dáno výpočtovou tabulkou podle rámcové pojistné smlouvy. Pojištění může být sjednáno na celou profesní činnost, případně na jeden konkrétní projekt, ale tato možnost bývá mnohonásobně dražší. (ČKAIT, 2018f) Zvolený projektant toto připojištění sjednané nemá.

5.1.1 Likvidace škod makléřem

V případě likvidace škodné události, jež by zvolený projektant způsobil, je velmi vhodné, resp. žádoucí, aby se řídil Manuálem k pojištění autorizovaných osob a postup likvidace škod (dále jen „manuál“), který má ČKAIT dostupný na svých internetových stránkách.

Škodou se v případě projektanta nejčastěji rozumí majetková újma, resp. škoda, jež vedla ke zmenšení majetku poškozeného, především škoda finanční, přičemž problematika majetkové škody byla podrobně rozebrána v kapitole 3.2.4. V případech, které se týkají pojištění odpovědnosti, je vznik škody vždy velmi individuální a je potřeba zde přihlédnout k mnoha právním skutečnostem, jež také následný průběh likvidace mnohou ovlivnit. (ČKAIT, 2018f)

Jestliže by zvolený projektant způsobil újmu, v první řadě má neprodleně kontaktovat svého makléře a řídit se určitými pravidly, které zdůrazňuje i samotný manuál, tedy nepřiznat před poškozeným odpovědnost za škodu, nijak dopředu neslibovat úhradu nároku a už vůbec ne platit náhradu škody okamžitě. V případě, že by toto udělal, mohlo by to pro něj mít řadu negativních následků jako krácení pojistného plnění nebo jeho úplné odmítnutí. Nejvhodnějším řešením tak je počkat na makléře, především z toho důvodu, že pojistné události ve spolupráci s makléřem mají hladší a rychlejší průběh, ale také, že projektant je zastupován profesionálem, který jedná s klidnou hlavou a může doporučit likvidaci škody z jiných pojištění, které má projektant sjednané a především rychleji navrhnout uspokojivé řešení likvidace pro obě strany.

Předpokladem pro úspěšný proces likvidace je především konzultace škody s makléřem a následně, aby byl nárok poškozeného úspěšně uplatněn u pojišťovny, je nezbytné vyplnit formulář hlášení škody, který je volně dostupný na internetových stránkách ČKAIT v sekci Pojištění OA, dále vznést nárok na náhradu újmy, přičemž tak musí být učiněno poškozeným s ohledem na výši způsobené škody, doložit všechny potřebné dokumenty, jež jsou uvedeny v odst. IV. Základní předpoklady pro úspěšnou likvidaci škody manuálu. Jedná se např. o smlouvu o dílo či provedení práce, kopie autorizačního deníku, popis vzniku škody s fotografiemi, technická zpráva, stavební povolení, atd. Také doklady, jimiž projektant prokáže nárok na pojistné plnění.

5.2 Individuální pojištění profesní odpovědnosti

Od začátku výkonu činnosti, tedy od roku 2007 do roku 2012 měl zvolený projektant a tedy i celá projekční kancelář, uzavřenou pojistnou smlouvu u ČSOB Pojišťovny, a.s. V roce 2012 si nechal zpracovat konkurenční nabídky ostatních pojišťoven, které v té době působily na trhu. Hlavním důvodem bylo především zvýšení ročního obrátu za pětileté působení na trhu řádově o několik milionů a podmínky stávající pojišťovací společnosti tak pro projektanta nebyly výhodné. Od roku 2012 má proto uzavřenou individuální smlouvu pojištění profesní odpovědnosti u společnosti Allianz pojišťovna, a.s.

5.2.1 Rámcová pojistná smlouva Allianz

Pojistná smlouva je postavena na všeobecných pojistných podmínkách pojištění profesní odpovědnosti VPP PO 1/11(dále jen „VPP“) a zvláštních pojistných podmínkách profesní odpovědnosti autorizovaných osob činných ve výstavbě ZPP PO AO 1/12 (dále jen „ZPP“), které ustanovení VPP doplňují.

V následující části budou přiblíženy vybrané VPP (Příloha č. 1) a vybrané ZPP (Příloha č. 2), jejichž plné znění lze nalézt na internetových stránkách Allianz v sekci Dokumenty a formuláře. (Allianz, 2018a, b)

Předmětem pojištění je odpovědnost za škodu, jež je způsobena v souvislosti s činnostmi projektanta a je tak učiněno v rozsahu AZ.

Základní rozsah pojištění profesní odpovědnosti autorizovaných osob činných ve výstavbě uvádí čl. 2 VPP. Z něj vyplývá, že pojištění se vztahuje na odpovědnost za škodu, již způsobil pojištěný a která poškozenému vznikla v důsledku poskytnutí odborných služeb souvisejících s činností pojištěného, resp. projektanta, ale pouze za předpokladu, že pojištěný byl v době poskytnutí odborné služby k výkonu své činnosti oprávněn.

Pojištění se dále vztahuje i na odpovědnost za škodu, ke které došlo v důsledku poskytnutí odborných služeb třetí osobou, která ale služby poskytla za pojištěného jeho jménem a jestliže za tyto služby pojištěnému vznikla odpovědnost. V čl. 2 VPP taktéž nalezneme, co se pro účely pojištění profesní odpovědnosti autorizované osoby činné ve výstavě rozumí škodnou událostí, tedy, že jde o porušení právní povinnosti pojištěného v souvislosti s poskytováním odborných služeb, přičemž porušení povinnosti může vzniknout jednáním nebo opomenutím, případně oběma způsoby a následkem je vznik škody. Velká pozornost se věnuje právě tomu, zda jde o porušení povinnosti jednáním, jestliže k porušení právní povinnosti došlo v písemném podkladu, pak se považuje za

uskutečněné v okamžiku, kdy pojištěný tento podklad vyhotovil, nebo zda došlo k porušení v důsledku opomenutí. V druhém případě se opomenutí považuje za uskutečněné tehdy, kdy měl pojištěný povinnost konat. Pojistnou událostí oproti škodné události rozumíme vznik povinnosti pojištěného nahradit škodu, jež byla způsobena porušením právní povinnosti v souvislosti s jeho poskytovanou službou, za níž dle právních předpisů odpovídá a s níž taktéž souvisí povinnost pojistitele poskytnout pojistné plnění.

Aby pojištěnému vzniklo právo na pojistné plnění, je předpokládáno, že k porušení povinnosti v důsledku které vznikla újma, došlo v době, kdy bylo pojištění v době trvání a zároveň nárok na náhradu škody byl uplatněn vůči pojištěnému poprvé, taktéž v době trvání pojištění a současně bylo pojišťovateli uplatnění nároku na škodu oznámeno nejpozději do 30 dnů po zániku pojištění. Jedná se tedy o princip „claims made“. Uplatněním nároku je dle čl. 2 odst. 7 VPP rozuměn jakýkoliv požadavek, návrh na zahájení soudního řízení atd., který je veden proti pojištěnému v souvislosti se škodnou událostí. V pojistné smlouvě může být taktéž ujednáno pojištění profesní odpovědnosti, které se vztahuje na nárok na náhradu škody v důsledku porušení povinností, ke kterým došlo v dohodnutém období před samotným počátkem pojištění, jedná se o tzv. retroaktivní pojistné krytí, přičemž toto krytí se nevztahuje na ty případy, kde na škodu dopadá pojistné plnění jiného pojistitele. Retroaktivní pojistné krytí vzniká dnem uvedeným ve smlouvě do data počátku pojištění a může být využito pouze je-li v pojistné smlouvě ujednáno. Zvolený projektant by ho využít nemohl, jelikož má sjednané standardní pojištění profesní odpovědnosti bez možnosti retroaktivního pojistného krytí.

Rozsah pojištění pro autorizovanou osobu dále definují i ZPP, konkrétně čl. 2 odst. 3, ve kterém je uvedeno, že pojištěný má právo, jestliže proti němu byl vznesen nárok na náhradu újmy, aby za něj pojistitel nahradil újmu usmrcením, na zdraví a na věci a taktéž z ní vyplývající jinou majetkovou škodu, tzv. následnou škodu, za kterou je pojištěný odpovědný na základě právních předpisů. Dále pak jinou majetkovou škodu, která však nevyplyvá z výše uvedeného, jedná se tedy o tzv. čistou finanční škodu za níž je pojištěný odpovědný na základě právních předpisů a jako poslední se tato náhrada týká i nákladů spojených se soudním řízením, ovšem za předpokladu, že pojištěný splnil povinnosti, jež mu ukládá čl. 14 VPP týkající se práv a povinností účastníků pojištění. Rozsahu plnění dle čl. 2 odst. 4 ZPP se v souladu s čl. 3 VPP o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozní činností vztahuje na zmíněnou odpovědnost, ale pouze v takovém rozsahu, který připadá na odpovědnost vyplývající z administrativních a odborných činností, které

bezprostředně souvisí s činností pojištěného. Nevztahuje se tedy na jiné činnosti než kancelářský provoz, účast na místních šetřeních, kontrolních dnech a jednání s účastníky výstavby, což je ustanoveno v čl. 2 odst. 4 ZPP.

Rozšíření pojištění, jež se v pojistné smlouvě nachází, se vztahuje na škodu způsobenou výkonem vlastnických práv k nemovitostem a činnostem s tím souvisejících, dále pak škodu způsobenou při praktickém cvičení, náhradu nákladů léčení, jež jsou vynaloženy zdravotní pojišťovnou a dávek nemocenského pojištění, škodu způsobenou na pronajatých nemovitostech, na věcech převzatých, věcech odložených, na převzatých dokladech, listinách a datových nosičích a jako poslední na nemajetkovou újmu, která je uplatňovaná v návaznosti na právo na ochranu osobnosti. Rozsah škod, na něž se vztahuje rozšíření pojištění, musí být uplatňováno v souladu s příslušnými články VPP, odkazy na ně jsou konkrétně uvedeny v čl. 2 odst. 5 ZPP, který se rozšíření pojištění zabývá, přičemž limity výše uvedených škod se dle jejich charakteru pohybují v částkách 10 000 Kč, 100 000 Kč, 500 000 Kč a 1 000 000 Kč, pokud ve smlouvě není ujednáno limit vyšší. Zvolený projektant má v pojistné smlouvě sjednané výše uvedené rozšíření pojištění a jednotlivé škody jsou zajištěny ve stejných limitních částkách jako jsou ustanoveny v ZPP čl. 2 odst. 5.

Limit pojistného plnění ve smlouvě projektanta je stanoven na 5 000 000 Kč v závislosti na ročních příjmech z pojištěné činnosti, tedy projektové činnosti, které se pohybují okolo 6 000 000 Kč. V tomto případě by pojistné za základní pojištění představovalo 63 350 Kč, tedy 1,207 % z limitního pojistného plnění. Na tuto částku ovšem pojišťovna poskytla projektantovi slevu ve výši 30 %, a tak základní roční pojištění po slevách činí 42 245 Kč. Vzhledem k tomu, že rozšíření pojištění má projektant sjednané ve stanovených částkách dle čl. 2 odst. 5 ZPP, neplatí žádné další poplatky a na částku 42 245 Kč je mu poskytnuta konečná obchodní sleva ve výši dalších 30 %, tedy 12 674 Kč a tím pádem celkové roční pojistné projektanta vyjde na 29 571 Kč, přičemž má sjednané pololetní pojistné období. Částka připadající na běžné pojistné, uvedená ve smlouvě, činí 15 226 Kč. Tím, že má projektant sjednané pololetní pojistné období, je mu dle čl. 7 odst. 3 VPP účtována přírážka k ročnímu pojistnému ve výši 3 %. Celkové roční pojistné s přírážkou pak činí nikoliv uvedených 29 571 Kč, ale 30 458 Kč a pololetně tak prostřednictvím bankovního převodu zaplatí již zmíněných 15 226 Kč. Spoluúčast na škodné události je vyčíslena na 250 000 Kč, přičemž, jak je uvedeno v pojistné smlouvě, tato výše spoluúčasti se vztahuje pouze pro pojištění profesní odpovědnosti a jestliže není výše škody větší než stanovená spoluúčast, pojistné plnění se neposkytuje. Pro případ pojištění

odpovědnosti za škodu způsobenou provozní činností a takéž pro škody, na které se vztahuje rozšíření pojištění činí 1 000 Kč. Jak je vidět, výše spoluúčasti individuálního pojištění, v současné době sjednaného u společnosti Allianz pojišťovna, a.s., odpovídá limitu pojistného plnění pojistné smlouvy, jež má projektant ze zákona povinně uzavřenou mezi ČKAIT a ČSOB Pojišťovnou, a.s. a která byla podobně rozebrána v kapitole 5.1. V případě, že by výše škody tedy nepřesáhla 250 000 Kč a tím pádem nebylo pojistné plnění poskytnuto ze sjednaného pojištění, bude čerpáno právě ze zákonné pojistné smlouvy, kde ovšem musí být překročena spoluúčast na způsobené škodě, jež je stanovena na 10 000 Kč. Jestliže by ani zde nebyla překročena spoluúčast, nedošlo by tím pádem k pojistnému plnění a projektant by tak zaplatil újmu ze svých prostředků.

Územní rozsah pojištění profesní odpovědnosti pojišťovnou Allianz, a.s. je omezenější, než je tomu u zákonného pojištění poskytovaného ČSOB Pojišťovnou, a.s., pojištění se zde vztahuje pouze na působnost České a Slovenské republiky. S ohledem na potřeby projektanta je možné případně stanovit územní rozsah jiným ujednáním.

Pojištění profesní odpovědnosti má projektant sjednané na dobu neurčitou, přičemž dle čl. 8 odst. 2 VPP pojistné období představuje 1 rok, jestliže není sjednáno jinak. V případě, že by projektant chtěl pojištění ukončit, může tak učinit výpovědí, jelikož má sjednané pojištění s běžným pojistným a stejně tak může pojistitel dát výpověď z pojištění projektantovi, přičemž výpověď musí být doručena alespoň 6 týdnů před uplynutím pojistného období, což ustanovují VPP, jinak je výpověď neplatná. Další možností je na zániku pojištění se dohodnout. V tomto případě je nezbytné určit okamžik zániku pojištění a dohodnout způsob vzájemného vypořádání závazků, které bude vyhovovat oběma stranám a učinit tak písemně, jinak se k dohodě nepřihlíží.

Součástí ZPP uzavřené pojistné smlouvy jsou také škody, na které se pojištění nevztahuje, jde o tzv. výluky z pojištění, kam patří např. škody způsobené erozí, v důsledku poddolování nebo průmyslového odstřelu, dále škody na věcech, které pojištěný dodal jinému za předpokladu, že ke škodě došlo, jelikož dodaná věc nebyla odpovídající jakosti, případně pochybením pojištěného při ekonomických či nákladových výpočtech, které prováděl při výkonu své činnosti a další, jež jsou uvedeny v čl. 3 ZPP. V pojistné smlouvě mohou být ujednány i další výluky z pojištění či případné zúžení některých výluk uvedených v ZPP či VPP, což ale zvolený projektant nevyužil.

5.2.2 Likvidace škod v rámci sjednaného pojištění

Jak již bylo podotknuto, projektant by se měl v případě způsobení škody a následně její likvidace obrátit na makléře a postupovat dle manuálu, což bylo podrobně rozebráno v kapitole 5.1.1. Jelikož na základě rozhovoru, který byl poskytnut předmětným projektantem na téma zákonného pojištění plynoucí z podmínek ČKAIT a individuálního pojištění profesní odpovědnosti společností Allianz pojišťovna, a.s., bylo zjištěno, že projektant doposud nevěděl, že by se v případě způsobení škody měl dle manuálu obrátit na makléře, což lze přičítat i tomu, že doposud žádnou velkou škodnou událost zatím nezpůsobil, a podotkl, že by nejprve oznámil novou událost z pojištění profesní odpovědnosti pojišťovací společnosti Allianz pojišťovna, a.s.

Novou událost by tam mohl nahlásit on-line, přičemž tento způsob celý proces vyřizování urychlí a bude moci průběh škody sledovat na stránce stav události, dále pak telefonicky, ovšem v tomto případě musí brát ohled na to, že se nejedná o nonstop linku, nebo tak může učinit písemně a učinit tak v podobě formuláře, jež nalezne na internetových stránkách Allianz pojišťovny, a.s. v sekci Oznámit novou událost z pojištění majetku a odpovědnosti. K nahlášení nové události bude potřebovat číslo uzavřené pojistné smlouvy, z níž chce uplatňovat právo na pojistné plnění, své identifikační údaje, bankovní spojení a v případě, že byla událost šetřena Policií ČR, Hasičským záchranným sborem, popřípadě jiným orgánem je nezbytné uvést adresu šetřícího orgánu nebo číslo jednací. (Allianz, 2018c)

Poměrně hrdě lze konstatovat, že projektant zvolený pro účely této práce za dobu své působnosti zatím žádnou velkou škodnou událost likvidovat nemusel.

5.3 Pojištění odpovědnosti

Pojištění obecné odpovědnosti je jedno z pojištění, na které řada ekonomických subjektů zapomíná, což potvrzuje aktuální analýza, kterou provedla Česká asociace pojišťoven a ze které vyplynulo, že pojištění obecné odpovědnosti se pohybuje na úrovni 8,3 %, což tedy v číslech znamená, že je takto pojištěný každý 11. subjekt. (ČAP, 2018)

Jde především o to, že řada subjektů má sjednané pouze pojištění profesní odpovědnosti, které, jak bylo podrobně rozebráno výše, se vztahuje pouze na způsobení takové újmy, jež se váže přímo k výkonu dané profese, ale už nepokrývá způsobení újmy, která s danou profesí nesouvisí. Pojištění profesní odpovědnosti tak může a v řadě subjektů také vzbuzuje mylný dojem toho, že jsou pojištěni na všechna rizika, která mohou nastat.

Opak je ale pravdou, jelikož pokud subjekt způsobí újmu, na níž se pojištění profesní odpovědnosti nevztahuje a nemá sjednané pojištění obecné odpovědnosti, bude nucen uhradit způsobenou újmu ze svého.

Stejně jako jiné pojištění i pojištění odpovědnosti je založeno na všeobecných pojistných podmínkách, ty platí především pro určitý typ pojištění, ale je možné se setkat i s obecnějšími podobami pojistných podmínek, které platí pro celé pojistné odvětví a zvláštních pojistných podmínkách, které jsou již přizpůsobeny konkrétní pojistné smlouvě. Právě obsahem zvláštních pojistných podmínek velmi často bývají tabulky s výpočty výše plnění ze sjednané pojistné částky nebo limity pojistného plnění. Ke všeobecným podmínkám pojištění odpovědnosti tak např. existují zvláštní pojistné podmínky profesní odpovědnosti, jimiž právě pojištění obecné odpovědnosti může být doplňováno. (Ducháčková, 2009)

I přesto řada subjektů oblast týkající se odpovědnosti často podceňuje a přitom s platností OZ se ještě zvýšilo riziko odpovědnosti za činnost, kterou subjekt provozuje. Jak uvádí Žulavská (ČAP, 2018) OZ pracuje s novou skutkovou podstatou, kdy odpovědnost subjektu je rozšířenější, jelikož subjekt odpovídá za veškeré rady a doporučení, které poskytne svému zákazníkovi, jakožto neodborníkovi, v rámci výkonu své profese. Novela OZ se také dotýká zvýšení odškodnění. Odškodnění je navýšeno jak u škod způsobených na majetku, tak především tehdy, pokud se jedná o újmu na zdraví.

Z celé analýzy tak vyplývá, že subjekt by neměl pojištění obecné odpovědnosti brát na lehkou váhu a jednoznačně ho mít zřízené, aby v případě, že svým jednáním způsobí újmu, mohl tuto újmu také odškodnit.

Jak dále z údajů ČAP (2018) vyplývá, v rámci segmentu aktivních společností, je registrováno 149 399 subjektů, avšak pojištění odpovědnosti má sjednáno pouze 45 007 z nich, tzn. že téměř 105 000 společností a živnostníků se vystavuje velkému riziku, že v případě způsobení škodné události, která nesouvisí s výkonem jejich profese, uvedenou škodu zaplatí z vlastních zdrojů. Řada příkladů z praxe, které i Česká asociace pojišťoven uvádí, ukazuje, že nejde o malé částky a pro malé podnikatele může mít způsobení újmy takového rozsahu i fatální následky.

5.4 Jednorázové pojištění

Vzhledem k tomu, že projektant se může účastnit i veřejných soutěží, které lze vyhledávat na internetu, kde jednoduše zjistí, o jakou zakázku se jedná, kdo je zadavatelem,

o jaký druh řízení a zakázky se jedná, od kdy do kdy je plánovaná realizace zakázky a jak je stanovena předpokládaná cena, což mu poskytne přehled o zakázkách, o které by mohl mít zájem.

Jelikož se předpokládané ceny realizace takové zakázky pohybují v řádech až několik milionů, je velmi často od zadavatele vyžadován odpovídající limit plnění pojištění profesní odpovědnosti projektanta, který vyžaduje ke své ochraně. Pro lepší představu lze uvést praktický příklad, že by projektant danou zakázku získal a zadavatel bude žádat doložení smlouvy o pojištění profesní odpovědnosti pro činnost projektanta. Poté co zadavatel zjistí, že projektant má v současné době sjednaný limit pojistného plnění ve výši 5 000 000 Kč, což se mu pro účely dané zakázky zdá málo, může vyžadovat, že pro získání zakázky je nezbytné mít limit pojistného plnění stanoven minimálně na 10 000 000 Kč. Projektant o zakázku velmi stojí, ale nesplňuje tento požadavek, přičemž má dvě možnosti.

Buď navýší limit stávajícího pojištění, což je kvůli jedné zakázce opravdu nelogický krok, jelikož by se jeho celkové roční pojištění mnohonásobně zvětšilo a požadovaný limit 10 000 000 Kč potřebuje pouze na dané období. Druhou a také nejlepší možností je jednorázové pojištění, které bude mít sjednaný limit pojistného plnění dle požadavku zadavatele, v tomto případě 10 000 000 Kč a pojistná doba bude sjednána pouze na období realizace dané zakázky. Vypočtená výše pojistného bude také řádově vyšší, jelikož jednorázové pojištění je poměrně drahým pojištěním ještě vzhledem k limitu pojistného plnění 10 000 000 Kč.

Jednorázové pojištění si může projektant sjednat u společnosti, kde má sjednané pojištění profesní odpovědnosti na dobu neurčitou, tedy Allianz pojišťovny, a.s., která mu může v závislosti na tom, že již jedno pojištění zde má, poskytnout určitou slevu. Nic ovšem nebrání tomu, aby pojištění bylo sjednané i u jiné pojišťovací společnosti, která může nabízet lepší podmínky zrovna pro tento typ pojištění.

5.5 Doporučení při pojištění profesní odpovědnosti

Ačkoliv předmětný projektant zvolil vhodné pojištění profesní odpovědnosti, je třeba zdůraznit, že sjednání pojištění obecně a ještě vzhledem k pojištění profesní odpovědnosti, kde v horších případech můžou být způsobeny milionové škodné události anebo dokonce smrtelná zranění, je třeba si náležitě rozmyslet.

Musí se věnovat pozornost tomu, že pojištění profesní odpovědnosti je specifický produkt a pojistná ochrana je u tohoto druhu pojištění v základním rozsahu o dost rozsáhlejší,

jelikož je zde v potaz brána jak odpovědnost za finanční škody, tak věci převzaté a další. I přesto je ovšem důrazně doporučováno, aby se projektant před uzavřením individuálního pojištění profesní odpovědnosti seznámil především s rozsahem pojištění a pojistnými podmínkami, neboť právě pojistné podmínky vymezují rozsah pojištění, jakým způsobem se určuje výše plnění v případě vzniku škodné události a především stanovují případy, kdy pojistitel nemá povinnost pojistné plnění poskytnout. Pro vhodné nastavení podmínek pojistného krytí je důležité správně uvést rozsah činnosti projektanta a následně co nejlépe nastavit pojištění, aby tak projektant byl co nejvíce chráněn.

Pojištění odpovědnosti z výkonu povolání, resp. pojištění profesní odpovědnosti je možné sjednat u většiny pojišťoven a nabídka je opravdu široká. V případě zájmu o sjednání pojištění profesní odpovědnosti budou pro výběr vhodného produktu rozhodující především podmínky, které jednotlivé pojišťovací společnosti budou nabízet.

5.6 Shrnutí

Celá kapitola Aplikace pojištění odpovědnosti pro projektanta se týká povinného pojištění, jež musí mít dle AZ projektant uzavřené mezi ČSOB Pojišťovnou, a.s. a ČKAIT. Toto povinné pojištění bylo rozebráno vzhledem k rozsahu pojištění, limitu pojistného plnění, spoluúčasti a územního rozsahu a stejně tak tomu bylo učiněno při rozboru rámcové pojistné smlouvy uzavřené společností Allianz pojišťovna, a.s., u níž má projektant sjednané individuální pojištění profesní odpovědnosti autorizovaných osob činných ve výstavbě. V rámci jednotlivých pojištění, jež má a musí mít projektant sjednané byl taktéž rozebrán postup likvidace škod, jež by projektant mohl svou činností způsobit. Poslední část byla věnována často opomínanému pojištění obecné odpovědnosti a možnosti jednorázového pojištění pro velké zakázky.

6 Závěr

Cílem této práce bylo zhodnocení odpovědnosti projektanta za způsobenou újmu s konkrétní aplikací na projekční práce zaměřené na plynárenské a vodohospodářské odvětví a následně byl rozebrán dílčí cíl práce, tedy možnosti pojištění, jež projektanta chrání při výkonu činnosti a to jak ze zákonného hlediska, kdy musí mít sjednané povinné pojištění prostřednictvím ČKAIT, tak i možnost individuálního pojištění, resp. rozebrání rámcové pojistné smlouvy, jež má projektant v současné době uzavřenou u společnosti Allianz pojišťovna, a.s.

Práce byla rozdělena do 4 hlavních kapitol, přičemž první kapitola byla věnována úvodu do problematiky, kde byly nejprve vymezeny základní pojmy týkající se projektové činnosti ve výstavbě. Byla zde přiblížena činnost projektanta, tedy co tato činnost reálně představuje a následně bylo zaměřeno na zákon č. 444/1991 Sb., který je jedním ze stěžejních zákonů pro práci, neboť definuje, co je živnost a kým může být provozována, načež výsledkem tohoto výkladu byl závěr, že v případě projektanta se jedná o živnost vázanou. V rámci první kapitoly byly následně obsaženy podkapitoly týkající se vymezení pojmů autorizace a pojetí autorizované osoby, stejně tak jako veškeré podmínky a náležitosti ohledně celého autorizačního procesu, resp. všech náležitých kroků, jež musí osoba žádající o udělení autorizace pro možnost výkonu činnosti autorizovaného architekta, inženýra a technika činného ve výstavbě splnit, aby se stala autorizovanou osobou vedenou na seznamu těchto osob ČKAIT. Zákonná úprava těchto pojmů je obsahem AZ, přičemž tyto pojmy společně s AZ byly pro celou práci stěžejní a proto bylo třeba se s nimi jednotlivě a důkladně zabývat.

Druhá kapitola byla také zaměřena na teorii, týkající se zákonné a specifické odpovědnosti, která je blíže upravena v OZ. První podkapitola druhé kapitoly byla věnována nejobecnějšímu rozdělení odpovědnosti, tedy podle předpokladu vzniku, na subjektivní a objektivní odpovědnost. Další podkapitola se již zabývala odpovědností zákonnou, jakožto sekundární právní povinností, která pro daný subjekt ze zákona, popřípadě jiného právního předpisu vyplývá. Zejména této části byla věnována velká pozornost, byly rozebrány jednotlivě a podrobně všechny pojmové znaky, které musí být naplněny k tomu, aby subjektu vznikla odpovědnost za újmu a těmi jsou jednání škůdce, který se tímto jednáním dopustil protiprávního jednání, zasáhl do absolutního práva a jako důsledek vznikla újma, přičemž mezi jednáním škůdce a vzniklou újmou je vyžadována příčinná souvislost.

Následující podkapitola navázala na odpovědnost, jež by konkrétně mohla dopadat na projektanta jako takového, mohlo by se jednat o odpovědnost z provozní činnosti, přičemž v tomto případě vymezuje OZ pojmové znaky následovně – provoz závodu či jiného zařízení, jež slouží k výdělečné činnosti, vznik újmy, která musí být způsobena vlastní věcí, provozem anebo vlivem činnosti na okolí. To, zda se opravdu jedná v případě projektanta o odpovědnost z provozní činnosti bylo ověřeno rozbořem, výsledkem, kterého byl závěr, že činnost projektanta lze zařadit skutečně pod provozní činnost, jelikož je provozována výdělečně a jedná se o činnost, v důsledku níž může být způsobena jak škoda na majetku, tak případná újma na životě či zdraví, apod., přičemž tak bylo způsobeno samotnou provozní činností, resp. projektovou činností a projektant by tedy byl odpovědný za způsobenou újmu z provozní činnosti. Poslední podkapitola byla věnovaná malé zmínce o povinném pojištění ČKAIT.

Z teoretických poznatků získaných v prvních dvou kapitolách, se plynule přešlo k praktické aplikaci přímo na zvoleného projektanta, čímž se zabývá kapitola 4. V této části byla důkladně rozebrána činnost konkrétního projektanta, který se nejvíce zaměřuje na zpracovávání generel ohledně plynu, vodovodu a kanalizací, s tím související vyhotovení veškeré projektové dokumentace pro výstavbu, ale především svoji činnost v současnosti zaměřuje na rekonstrukce plynovodů, regulačních stanic plynu a plynovodních přípojek. Okrajově se pak zabývá i domovními rozvody plynu, vodovodu a kanalizace. Jak už dnešní doba a zákazníci žádají, snaží se být garantem kvality a profesionality, o tom vypovídá i APPZ, jejímž členem zvolený projektant je. Další podkapitola čtvrté kapitoly byla věnovaná získání živnostenského oprávnění pro odpovědného zástupce právnické osoby, jímž předmětný projektant právě je a to pro živnost vázanou, se zaměřením především na to, že projektant neměl patřičné vzdělání, jež je v tomto případě vyžadováno a musel se nejprve stát osobou autorizovanou. Poslední podkapitola byla věnována praktické aplikaci odpovědnosti projektanta na zčásti simulovaných, z části skutečných a častých příkladech. Kdyby se jednalo o odpovědnost projektanta, přičemž, jak sám projektant uvedl v rozhovoru, tyto případy jsou v praxi typické a svým způsobem se jim nelze vyhnout, už jen vzhledem k tomu, že často je projektová dokumentace zpracována naprosto v pořádku, s ohledem na všechny nezbytné skutečnosti, ale zhotovitel k některým náležitostem nepřihlíží, např. jako k volbě stře, na kterém může taktéž záležet a způsobit tak újmu. Samozřejmě jsou i případy, kdy je chyba na straně projektanta, ale lze zde konstatovat, že předmětný projektant se

s touto skutečností za celou svoji praxi, setkal pouze minimálně. Tímto již došlo k provázání celé bakalářské práce.

Poslední kapitola byla celá věnována pojištění, které dle AZ projektant sjednané mít musí, jedná se tedy o povinné pojištění uzavřené mezi ČKAIT a ČSOB Pojišťovna, a.s., přičemž toto bylo zajištěno prostřednictvím makléře, na kterého by se také, v případě způsobení újmy, měl projektant obrátit ohledně likvidace škod. Tato skutečnost vyplývá z manuálu, se kterým je důrazně doporučováno se seznámit a taktéž podle manuálu, jak v případě způsobení škodné události postupovat. Vzhledem k tomu, že makléř je ve svém oboru profesionál, stejně jako projektant v tom svém, může přispět k urychlení a hladšímu průběhu řešení celé škodné události tak, aby byly obě strany spokojeny, ovšem je nutno podotknout, že řada projektantů o této skutečnosti vůbec neví a první oslovuje společnost u které je individuálně pojištěna. Tomu se věnuje následující kapitola, tedy pojištění, jež má projektant sjednané u společnosti Allianz pojišťovna, a.s. Zde došlo opět k provázání, konkrétně povinného a individuálního pojištění, neboť limit plnění v případě povinného pojištění uzavřeném mezi ČKAIT a ČSOB Pojišťovnou, a.s. je stanoven na 250 000 Kč, stejně tak jako spoluúčast v rámcové smlouvě uzavřené Allianz pojišťovnou, a.s., resp. jestliže by újma, kterou způsobil projektant, nedosahovala 250 000 Kč, nemohla by tak náhrada újmy být poskytnuta z pojistného plnění Allianz, ale bylo by tak učiněno z povinného pojištění, kde by spoluúčast představovala „pouze“ 10 000 Kč. Výše uvedené se týká pojištění profesní odpovědnosti, ale je třeba připomenout, že nemalá pozornost by se měla věnovat i pojištění obecné odpovědnosti, které, jak vyplynulo z analýzy, jež provedla Česká asociace pojišťoven, má sjednané velmi malé procento podnikatelů. V případě, že by tedy došlo ke škodné události, na kterou se nevztahuje rozsah krytí pojištění profesní odpovědnosti, protože tato újma nesouvisela s výkonem profese a podnikatel, resp. projektant by neměl sjednané obecné pojištění odpovědnosti, musí uhradit škodnou událost ze svého. Této často opomínané tématice se věnovala předposlední podkapitola poslední kapitoly. Je třeba zdůraznit, že pojištění je velice důležitým prvkem vzhledem k povaze činnosti projektanta, přičemž je nezbytné, aby se před uzavřením pojistné smlouvy důkladně seznámil s rozsahem sjednávaného pojištění, se základními principy pojištění a s obsahem pojistných podmínek, stejně tak jako sledoval nové produkty na trhu, které by postupem času mohly být pro něj výhodnější a přinášet lepší ochranu.

Závěrem lze říci, že se poměrně dobře povedlo rozebrat odpovědnost projektanta, stejně tak jako možnosti, jak se proti případným škodným událostem pojistit. V práci bylo

nastíněno, jak nepatrnou chybou či opomenutím v projektu může vzniknout třetí osobě újma velkého rozsahu a pak pouze správně sjednané pojištění profesní odpovědnosti je pro projektanta garancí, že celou tuto vzniklou škodnou událost nebude muset uhradit ze svých vlastních prostředků.

7 Seznam použité literatury a pramenů

Monografie

DUCHÁČKOVÁ, Eva. 2009. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 3. vyd. Praha: Ekopress. 224 s. ISBN 978-80-86929-51-4.

HAVEL, Bohumil a Vlastimil PIHERA. 2010. *Soukromé právo na cestě*. Plzeň: Aleš Čeněk. 400 s. ISBN 978-80-7380-265-3.

HULMÁK, Milan a kolektiv. 2014. *Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055-3014). Komentář*. Praha: C. H. Beck. 2072 s. ISBN 978-80-7400-287-8.

NOVOTNÝ, P., P. KOUKAL a E. ZAHOŘOVÁ. 2014. *Nový občanský zákoník: Náhrada škody*. Praha: Grada Publishing. 139 s. ISBN 978-80-247-5165-8.

PLOS, Jiří. 2013. *Stavební zákon s komentářem pro praxi*. Praha: Grada. 688 s. ISBN 978-80-247-3865-9.

SPIRIT, Michal. 2014. *Úvod do studia práva*. 2. vyd., aktualiz. dle nového občanského zákoníku. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-5280-8.

ŠTĚPÁNOVÁ, Silvie. 2007. *Zakládáme a provozujeme živnost: podnikání podle živnostenského zákona*. Brno: Computer Press. 224 s. ISBN 978-80-251-1735-4.

ŠVESTKA, Jiří. 2014. *Občanský zákoník: komentář*. Svazek VI (§ 2521 až 3081). Praha: Wolters Kluwer. 1479 s. ISBN 978-80-7478-630-3.

ZÁRYBNICKÁ, Jana a Karel SCHELLE. 2010. *Pojištění odpovědnosti za škodu: (historie a současnost)*. Ostrava: Key Publishing. 220 s. ISBN 978-80-7418-061-3.

Elektronické zdroje

ALLIANZ. 2018a. *Allianz: Všeobecné pojistné podmínky pro pojištění profesní odpovědnosti VPP PO 1/11 (platnost od 1.11.2011)*. ALLIANZ [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: https://www.allianz.cz/file/17613/Vseobecne_pojistne_podminky_pro_pojisteni_profesni_odpovednosti.pdf

ALLIANZ. 2018b. *Allianz: Zvláštní pojistné podmínky pro pojištění profesní odpovědnosti autorizovaných osob činných ve výstavbě ZPP PO AO 1/12 (platnost od 1.5.2012)*.

ALLIANZ [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: https://www.allianz.cz/public/a9/5a/7c/17593_47546_Autorizovanych_osob_cinnych_ve_vystavbe.pdf

ALLIANZ. 2018c. *Allianz: Oznámit novou událost z pojištění majetku a odpovědnosti* [online]. ALLIANZ [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: <https://www.allianz.cz/pro-klienty/oznamit-novou-udalost/majetek/majetek-a-odpovednost.html>

APPZ. 2018. *Asociace projektantů plynárenských zařízení: O nás* [online]. APPZ [cit. 2018-04-14]. Dostupné z: <http://www.appz.cz/cs/uvodni-strana/o-nas.html>

BEZOUŠKA, Petr. 2018a. *Není porušení povinnosti jako porušení povinnosti* [online]. PKPARTNERS [cit. 2018-03-15]. Dostupné z: <https://www.prkpartners.cz/rekodifikace/legislativni-novinky/390-neni-poruseni-povinnosti-jako-poruseni-povinnosti-/>

BEZOUŠKA, Petr. 2018b. *Co je to škoda a co je to újma* [online]. PKPARTNERS [cit. 2018-03-14]. Dostupné z: <https://www.prkpartners.cz/rekodifikace/legislativni-novinky/395-co-je-to-skoda-a-co-je-to-ujma/>

ČAP. 2018. *Pojištění odpovědnosti má pouze každý 11. živnostník* [online]. OPOJISTENI.CZ [cit. 2018-04-01]. Dostupné z: <http://www.opojisteni.cz/tema/cap-pojisteni-odpovednosti-ma-kazdy-11-zivnostnik/>

ČKAIT. 2018a. *Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě: O nás* [online]. ČKAIT [cit. 2018-02-23]. Dostupné z: <http://www.ckait.cz/co-je-ckait/o-nas>

ČKAIT. 2018b. *Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě: Žádost o autorizaci* [online]. ČKAIT [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: http://www.ckait.cz/sites/default/files/ckait_zadost_o_autorizaci_2017-12-01_formular.pdf

ČKAIT. 2018c. *Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě: Autorizace ČKAIT* [online]. ČKAIT [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: http://www.ckait.cz/sites/default/files/Rozdilova_zkouska-2015-11-23www.pdf

ČKAIT. 2018d. *Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě: Žádost o udělení autorizace* [online]. ČKAIT [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <http://www.ckait.cz/content/autorizace-ckait>

ČKAIT. 2018e. *Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě: Pojištění AO* [online]. ČKAIT [cit. 2018-04-14]. Dostupné z: <http://www.ckait.cz/pojisteni-ao>

ČKAIT. 2018f. *Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě: Manuál k pojištění autorizovaných osob a postup likvidace škod* [online]. ČKAIT [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: <http://www.ckait.cz/content/manual-k-pojisteni-autorizovanych-osob-postup-likvidace-skod>

MSČR. 2015. *Nemajetková újma* [online]. OBCANSKYZAKONIK.JUSTICE [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/index.php/nahrada-ujmy/konkretni-zmeny/nemajetkova-ujma>

MVČR. 2018. *Informace o prodloužení platnosti autorizace* [online]. MVCR [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/informace-o-prodlouzeni-platnosti-autorizace.aspx>

POLÁČKOVÁ, Kateřina. 2014. *Odpovědi na nejčastější dotazy k profesnímu pojištění architekta* [online]. ČKA [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: https://www.cka.cz/cs/import_smazat/extra-import/profesni-pojisteni/pojisteni_dotazy051018

ŠPIRAKUS, Ivan. 2008. *Jak funguje pojištění profesní odpovědnosti?* [online]. INVESTUJEME.CZ [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: <https://www.investujeme.cz/clanky/jak-funguje-pojisteni-profesni-odpovednosti/>

TICHÝ, Luboš. 2013. *K rozlišování mezi tzv. subjektivní a objektivní odpovědností – rozsudek NS o povaze odpovědnosti advokáta za škodu* [online]. BULLETIN-ADVOKACIE [cit. 2018-03-14]. Dostupné z: <http://www.bulletin-advokacie.cz/k-rozlisovani-mezi-tzv.-subjektivni-a-objektivni-odpovednosti#ftn10>

Právní předpisy

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů.

Judikatura

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. května 2000, sp. zn. 25 Cdo 890/2000.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. února 2011, sp. zn. 25 Cdo 1117/2008.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. dubna 2011, sp. zn. 29 Cdo 116/2010.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. května 2008, sp. zn. 25 Cdo 2600/2007.

Bakalářské práce

BUDÍKOVÁ, Alice. *Objektivní a subjektivní právní odpovědnost, speciální druhy odpovědnosti* [online]. Praha, 2014 [cit. 2018-03-14] Dostupné z: https://is.bivs.cz/th/11051/bivs_b/Bakalarska_prace_A._Budikova_pabnq.pdf.

Bakalářská práce. Bankovní institut vysoká škola Praha, Katedra práva.

8 Seznam zkratek

AZ	zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů
APPZ	Asociace projektantů plynárenských zařízení
OZ	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
ŽZ	zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů
ČKAIT	Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě
ČKA	Česká komora architektů
VPP	všeobecné pojistné podmínky profesní odpovědnosti autorizovaných osob činných ve výstavbě
ZPP	zvláštní pojistné podmínky profesní odpovědnosti autorizovaných osob činných ve výstavbě

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 9. května 2018

Kristýna Vaňková

9 Seznam příloh

Příloha č. 1 – Vybrané všeobecné pojistné podmínky pro pojištění profesní odpovědnosti
VPP PO 1/11

Příloha č. 2 – Vybrané zvláštní pojistné podmínky pro pojištění profesní odpovědnosti
autorizovaných osob činných ve výstavbě ZPP PO AO 1/12